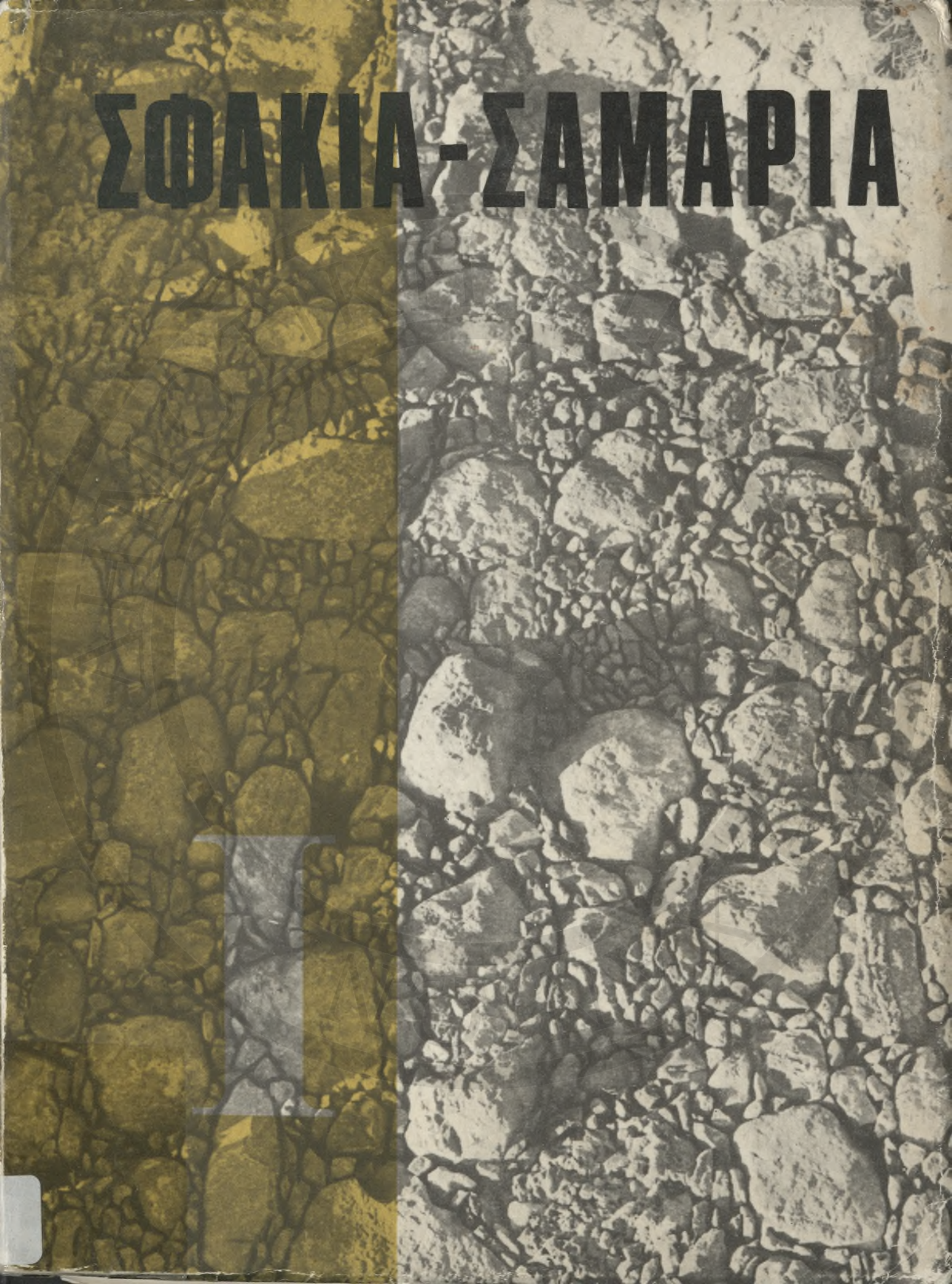
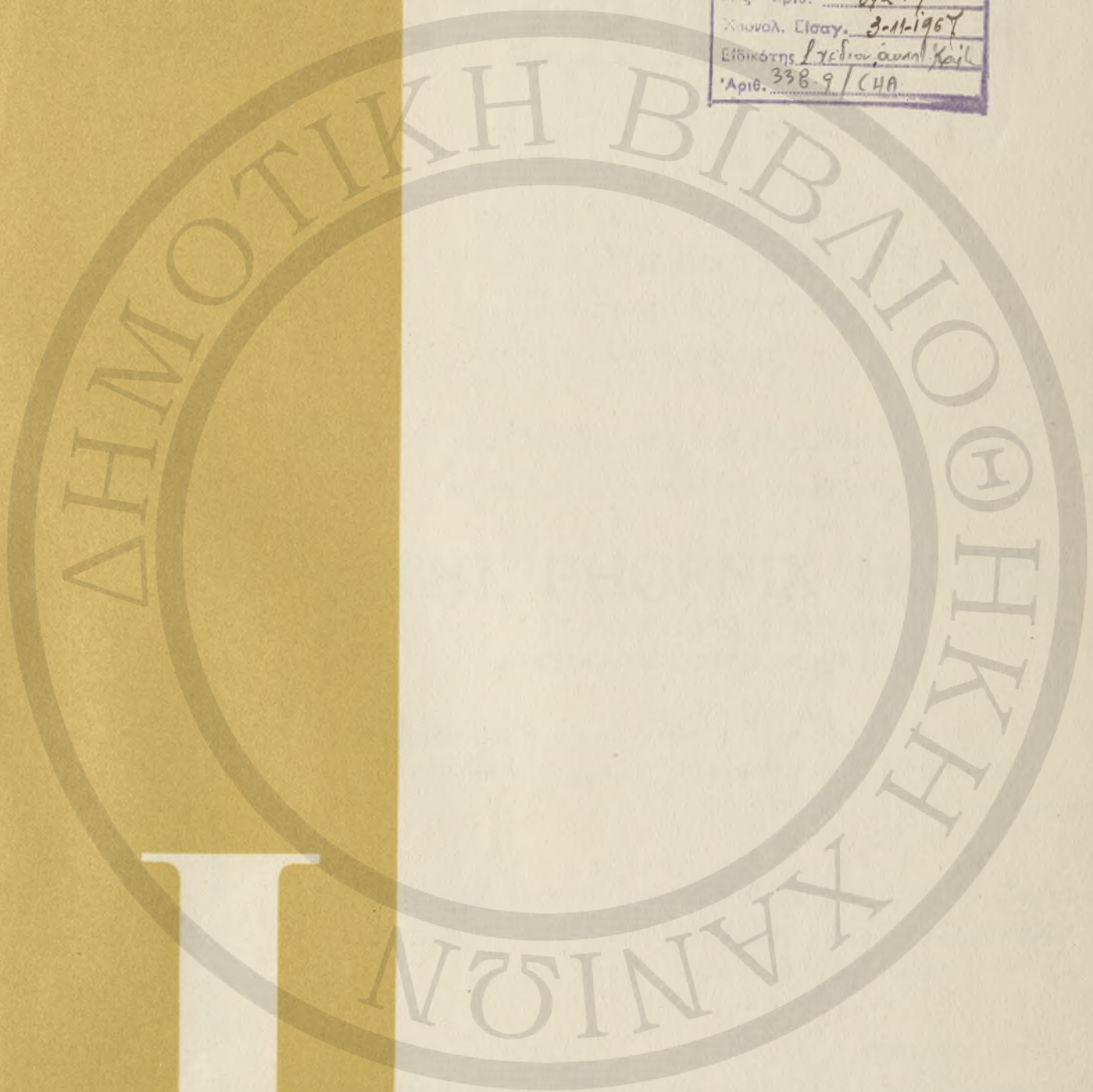

ΣΦΑΚΙΑ-ΣΑΜΑΡΙΑ

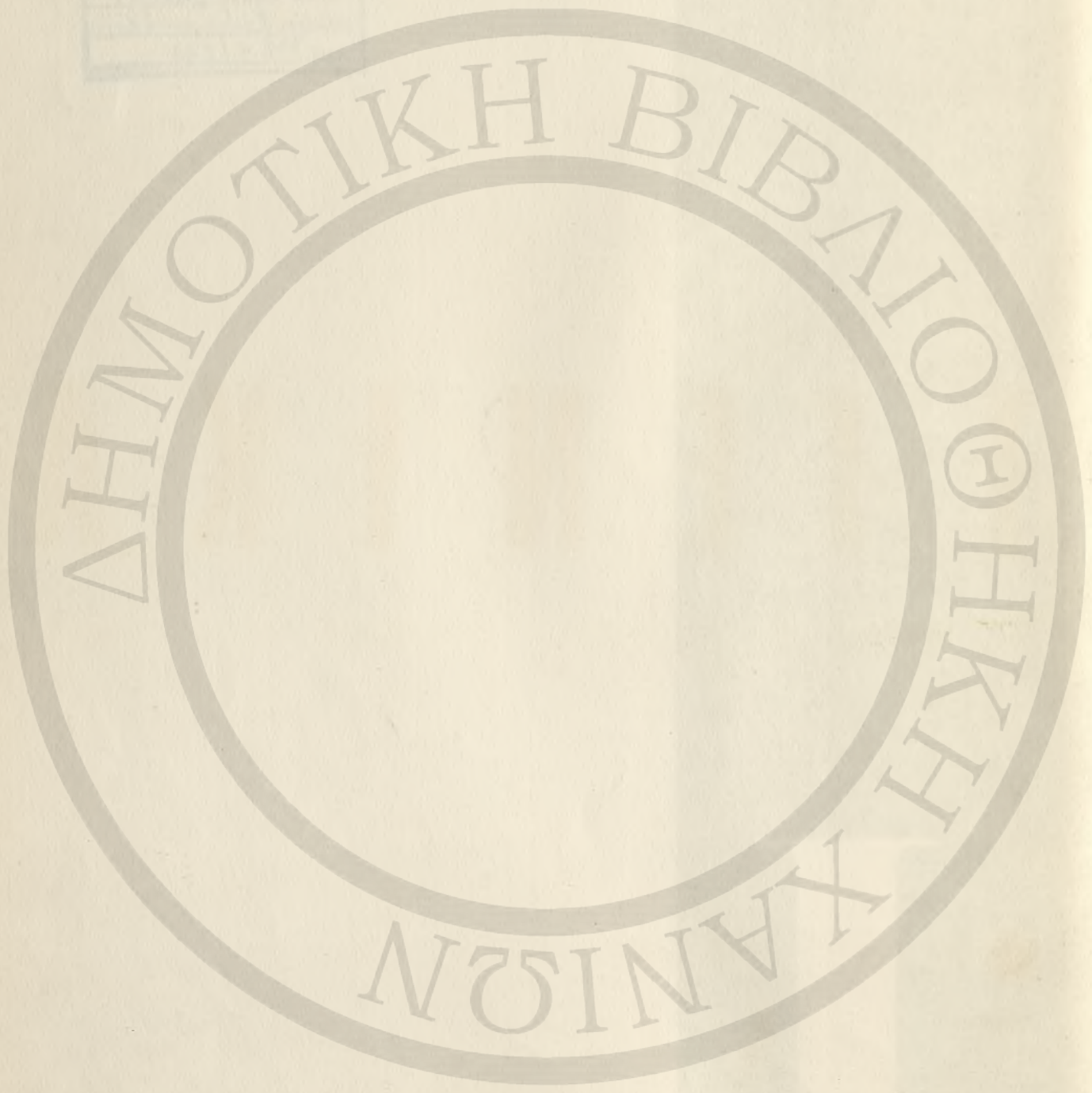

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
— ΧΑΝΙΩΝ —
ΑΓΣ. Αριθ. 81229
Χρονολ. Εισαγ. 3-11-1967
Ειδικότης / χειρ. αλληλ. χειρ.
Αριθ. 338-9 / CHA

I

LIBRARY OF THE
HONG KONG
UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

Υ Π Ο Υ Ρ Γ Ε Ι Ο Ν Σ Υ Ν Τ Ο Ν Ι Σ Μ Ο Υ
Υ Π Η Ρ Ε Σ Ι Α Π Ε Ρ Ι Φ Ε Ρ Ι Α Κ Η Σ Α Ν Α Π Τ Υ Ξ Ε Ω Σ Κ Ρ Η Τ Η Σ

Π Γ Ε Ν Ι Κ Α

I

Ι ΤΟΜΕΥΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

A

Κ Α Τ Α Λ Ο Γ Ο Σ Σ Χ Ε Δ Ι Ω Ν

Κ Α Ι Φ Ω Τ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Ω Ν

B

Π Ρ Ο Λ Ε Γ Ο Μ Ε Ν Α

Τ Ο Μ Ε Ι Σ Μ Ε Λ Ε Τ Η Σ

Γ

Γ Ε Ν Ι Κ Α Θ Ε Μ Α Τ Α

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Σ Σ Φ Α Κ Ι Ω Ν

Δ

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Β Ι Β Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α Σ

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Σ Σ Φ Α Κ Ι Ω Ν

A

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ

ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α Σ Χ Ε Δ Ι Α

Α/Α	ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΝ	ΟΜΑΣ	Α/Α	Τ Ι Τ Λ Ο Σ	Κ Λ Ι Μ Α Ξ	Η Μ Ε Ρ Ο Μ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	Γ1	001		ΝΗΣΟΣ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΙ ΝΟΜ. ΧΑΝΙΩΝ	1:600,000	VI/67	-
2	Γ2	002		- ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	1:300,000	"	-
3	Γ3	003		- ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΝ ΚΥΚΛΩΜΑ	1:300,000	"	-
4	Γ4	004		ΑΣΚΥΦΟΥ : ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	1: 25.000	"	-
5	Γ5	005		ΑΝΩΠΟΛΙΣ: ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ	1: 25.000	"	-
6	Γ6	006		ΓΩΝΙ: ΟΙΚΙΑΙ / ΓΙΑΝΝΑΡΗ-ΚΑΤΣΟΥΛΗ	~1: 200	"	-
7	Γ7	007		ΓΩΝΙ: ΟΙΚΙΑΙ / ΝΤΑΟΥΝΤΑΚΗ - "	~1: 200	"	-
8	Γ8	008		ΣΦΑΚΙΑ: ΟΙΚΙΑΙ ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗ-ΤΣΑΡΔΗ	~1: 200	"	-
9	Γ9	009		ΚΟΜΗΤΑΔΕΣ: ΟΙΚΙΑΙ / ΑΦΩΝ ΜΗΤΡΑΚΗ	~1: 200	"	-
10	Γ10	010		ΟΜΑΛΟΣ: ΓΕΝΙΚΟΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΝ	1: 25.000	"	-
11	Γ11	011		ΟΜΑΛΟΣ: ΚΑΤΟΙΚΙΑ - ΠΥΡΗΝ	-	"	ΣΚΙΤΣΟΝ
12	Γ12	012		ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ	-	"	Π Ι Ν Α Ξ

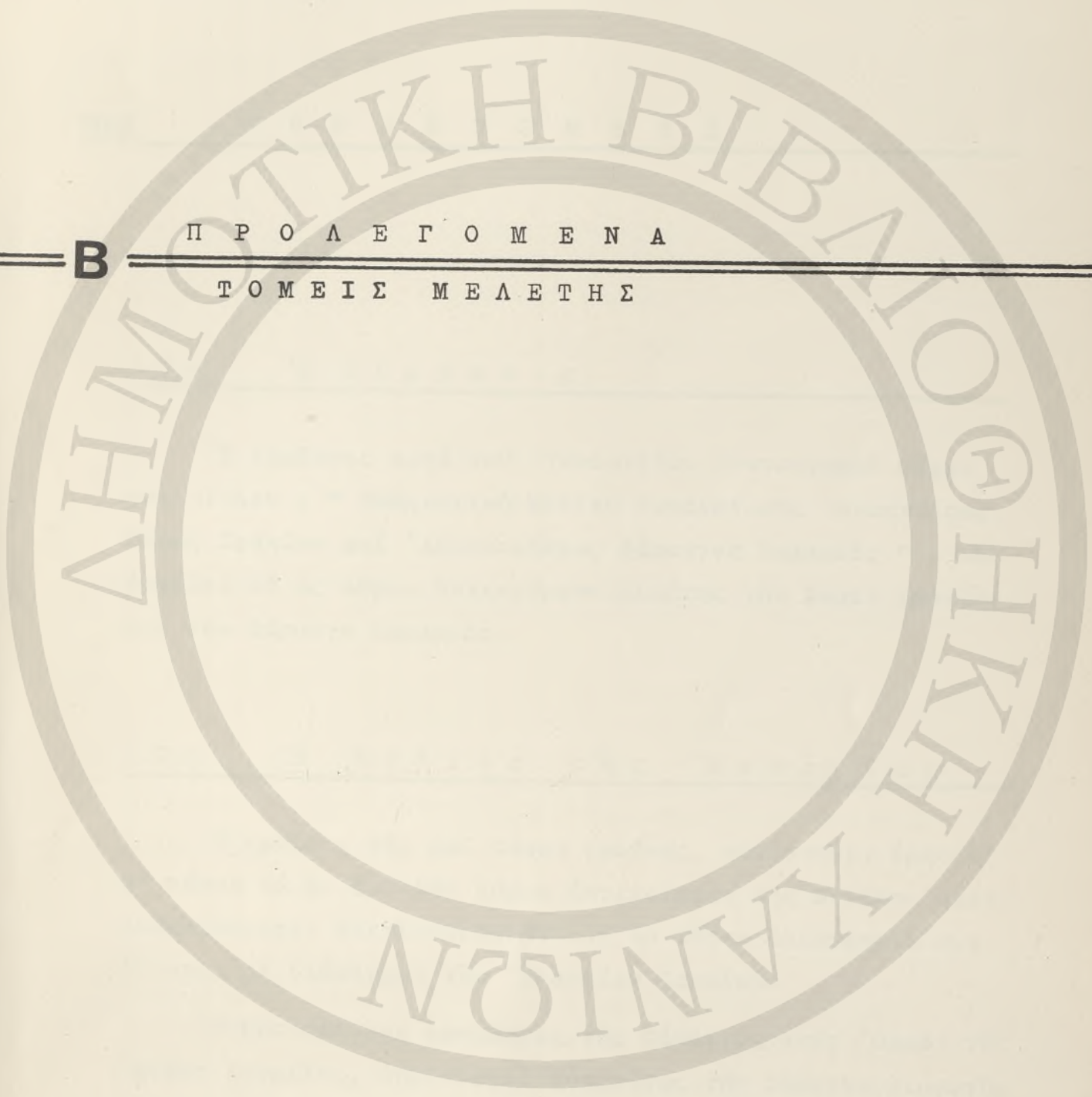
Θ Γ							
Θ Ρ Α Φ Ι Ε Σ	1	Γ 1		ΣΑΜΑΡΙΑ - Κ Λ Η Μ Α Τ Α Ρ Ι Α			ΕΞΟΦΥΛΛΟ
	2	Γ 2		Ο Μ Α Λ Ο Σ - Γ Ε Ν Ι Κ Η Α Π Ο Ψ Ι Σ - Κ Α Τ Ο Ι Κ . " Μ Ι Τ Α Τ Α "			-
	3	Γ 3		Α Σ Φ Ε Ν Δ Ο Υ - Ο Ι Κ Ι Σ Μ Ο Σ - Α Ν Ω Π Ο Λ Ι Σ Ο Γ Υ Ρ Ο Σ			-
	4	Γ 4		Κ Ο Μ Η Τ Α Δ Ε Σ - Κ Α Τ Ο Ι Κ Ι Ε Σ - Ο Α Γ . Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Ο Σ (Κ Α Θ Α Ρ Ο Υ)			-
	5	Γ 5		Ι Μ Π Ρ Ο Υ - Α Ν Ω Π Ο Λ Ι Σ			-
	6	Γ 6		Κ Ο Μ Η Τ Α Δ Ε Σ - Μ Α Γ Α Ζ Ι " Κ Α Ι Κ Α Μ Ι Ν Α Δ Α (Ο Ι Κ . Μ Η Τ Ρ Α Κ Η)			-
	7	Γ 7		" - Ε Ρ Ε Ι Π Ι Α Κ Α Ι Κ Α Τ Ο Ι Κ Ι Ε Σ			-
	8	Γ 8		" - Κ Α Τ Ο Ι Κ Ι Α Μ Η Τ Ρ Α Κ Η Δ Ω Ν & Ε Κ Κ Λ Η Σ Ι Ε Σ			-
	9	Γ 9		Κ Ο Μ Η Τ Α Δ Ε Σ - Δ Ω Μ Α Τ Α - Γ Ω Ν Ι Δ Ω Μ Α Τ Α			-
	10	Γ 10		Γ Ω Ν Ι - Λ Ε Π Τ Ο Μ Ε Ρ Ε Ι Ε Σ Κ Α Τ Ο Ι Κ Ι Ω Ν			-
	11	Γ 11		" - " "			-
	12	Γ 12		" - " "			-

Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α Σ Χ Ε Δ Ι Α Γ 01-049

B

Π Ρ Ο Λ Ε Γ Ο Μ Ε Ν Α

Τ Ο Μ Ε Ι Σ Μ Ε Λ Ε Τ Η Σ

1.1.0 'Η Σ ύ μ β α σ ι ς

'Η Σύμβασις μετά τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ φέρει τόν τίτλον : " Ρυθμιστική Μελέτη Τουριστικῆς Ἀναπτύξεως Χώρας Σφακίων καί Ἀξιοποιήσεως Φάραγγος Σαμαριάς " , καθορίζει δέ ὡς κύρια ἀντικείμενα Μελέτης τήν Χώραν Σφακίων καί τήν Φάραγγα Σαμαριάς.

1.2.0 'Η Ἐ ν ό τ η ς τ ῆ ς Ἐ π α ρ χ ί α ς

'Η πρόοδος τῆς ἐπί τόπου ἐρεῦνης, κατέστησεν ἐμφανές τό πόσον τά ὡς ἄνω δύο κύρια ἀντικείμενα τῆς Μελέτης ἀλληλοεξαρτῶνται, ἀλληλοεπιδροῦν καί τό πόσον ἀδιάρρηκτα συνδέονται μέ ὁλόκληρον τήν Ἐπαρχίαν Σφακίων.

'Η φυσιολογική κατάληξις τῆς Φάραγγος στόν Ὅρμον τῆς Ἀγίας Ρουμέλης, δημιουργεῖ αὐτομάτως τήν ἀνάγκην διαφυγῆς διά μέσου μιᾶς παρακτίας Ζώνης πρός τήν Χώραν Σφακίων, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τήν φυσικήν, ἱστορικήν καί διοικητικήν Πρωτεύουσαν τῆς Ἐπαρχίας

1.3.0 Παρακτία Ζώνη

Ἡ ἀνάγκη ἐντάξεως τῆς ἐνδιαμέσου παρακτίας αὐτῆς Ζώνης εἰς τὴν Μελέτην, εἶναι αὐταπόδεικτος τόσον διὰ τὴν ὀλοκλήρωσιν τοῦ Κυκλώματος : Χανιά - Σαμαριά - Σφακιά, ὅσον καὶ διὰ τὶς πολλαπλές δυνατότητες πού παρουσιάζει.

Ἐπειδὴ ἡ περιοχή εἶναι ἀπολύτως συνδεδεμένη, κινεῖται καὶ ζῆ μὲ τὴν ἐνδοχώραν / τὶς Μαδάρες, τὰ ὄρη /, ἀπὸ ὅπου ἱστορικῶς ξεκινοῦν οἱ ρίζες τῆς καταγωγῆς της καὶ ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἐξαρτᾶται οἰκονομικῶς, αὐτομάτως ἡ Προμελέτη ὠδήγησε σέ μίαν σύντομη ἐξέταση τοῦ συνόλου τῶν προβλημάτων τῆς Ἐπαρχίας.

1.4.0 Ἰδιομορφία τῆς Περιοχῆς

Ἡ γνωστὴ ἔντονη καὶ ἀκόμη σήμερα τόσο ζωντανὴ ἰδιομορφία τῆς Ἐπαρχίας Σφακίων ἢ τῆς περιφέρειας, τὰ τυπικὰ καὶ πληθυσματικὰ δεδομένα, ἠνάγκασαν τοὺς μελετητὰς νὰ παρεκκλίνουν ἀπὸ τὴν κλασσικὴν μεθοδολογίαν μιᾶς Χωροταξικῆς Μελέτης.

Ὑπὸ τὴν πρῆσιν τῶν εἰδικῶν προβλημάτων καὶ τῶν τελείως ἰδιομόρφων χαρακτηριστικῶν, εὐρέθησαν ἐμπρὸς στήν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην ἐπιλύσεως θεμάτων ἀμέσου ἀναγκαιότητος πού συνδέονται περισσότερον μὲ τὴν ἐξεύρεσιν τρόπων ἐπιβιώσεως τῆς περιοχῆς, παρά μὲ τὴν κλασσικὴν μεθόδουσιν ἀναπτύξεως.

Τόσον εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ προβλήματος, ὅσον καὶ εἰς τὰς προτεινομένας λύσεις, ἡ περιφερειακὴ ἰδιομορφία καὶ ἡ διατήρησις τῆς ὡς καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς, ἀπετέλεσαν τοὺς βασικοὺς μας στόχους.

1.5.0 Δυσκολίες Συντάξεως Μελέτης

Στὴν ἰδιομορφίαν αὐτὴν / "τά πάντα σταματοῦν στὰ Σφακιά" / καὶ στὴν παντελεῖ ἔλλειψιν ὑποδομῆς, ὀφείλονται καὶ ὅλες οἰδυσκολίες περισυλλογῆς στοιχείων, ἡ μὴ δυνατότης ἀεροφωτογραφήσεως καὶ ὁ πολὺς χρόνος ποῦ κατηναλώθη εἰς τὰς συχνὰς ἐπὶ τόπου μεταβάσεις καὶ ἐπισκέψεις ὄρεινῶν οἰκισμῶν. Ἀντιξοότητες ποῦ ὑπερνικήθησαν μόνον χάρις εἰς τὴν ψυχικὴν εὐγένειαν, τὴν προθυμίαν, τὴν συμβολὴν καὶ συμπαραστάσιν τῶν κατοίκων.

1.6.0 Τομεῖς Μελέτης

Μὲ γνώμωνα τὶς παραπάνω σκέψεις, διαιρέσαμε τὴν Μελέτην σὲ τέσσερεις Τομεῖς :

Τομεὺς I	Γενικά περὶ Ἐπαρχίας
Διερεῦνησις καὶ Προτάσεις
Τομεὺς II	Τὸ Φαράγγι τῆς Σαμαριᾶς
καὶ οἱ οἰκισμοὶ του
Τομεὺς III	Ζώνη Ἀκτῆς - συνδετικὸς κρῖκος
Ἀγίας Ρουμέλης-Χώρας Σφακίων
Τομεὺς IV	Χώρα Σφακίων
Πρωτεύουσα τῆς Ἐπαρχίας.

1.7.0 Κ υ ρ ί α Σ υ μ β ο λ ή τ η ς Μ ε λ έ τ η ς

Ὡς θετικωτέραν συμβολήν εἰς τὴν προσπάθειαν ἀναπτύξεως τῆς περιοχῆς, θεωροῦμεν τὴν παρατιθεμένην πρόχειρον ἀποτύπωσιν τῶν Οἰκισμῶν τοῦ Κυκλώματος.

Ὁ ἔντονα ἐκφραζόμενος χαρακτήρας τους εἶναι ἐνδεικτικός τοῦ πόσον μπορεῖ νὰ ἀποβῆ ἐπισηφαλῆς μία κλασσικὴ χωροταξικὴ μεθόδευσις καὶ ἐπικίνδυνος κάθε βιασμένη ἐπέμβασις.

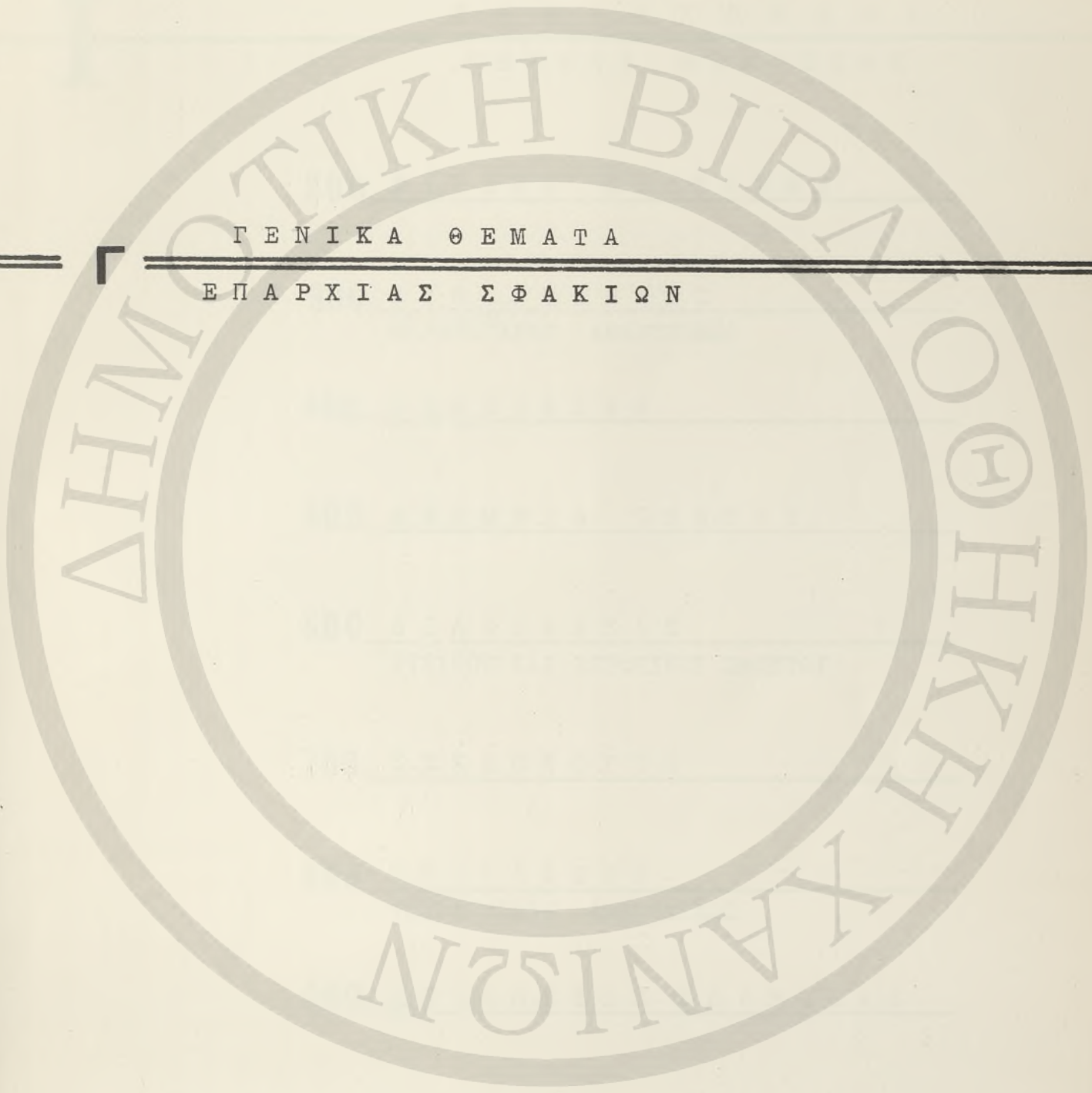

ΓΕΝΙΚΑ - ΕΠΑΡΧΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΣΦΑΚΙΩΝ

I

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Γ Ε Ν Ι Κ Α Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Σ

200 Φ Υ Σ Ι Κ Α Δ Ε Δ Ο Μ Ε Ν Α

300 Δ Υ Ν Α Τ Ο Τ Η Τ Ε Σ
ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

400 Ο Ι Κ Ι Σ Τ Ι Κ Α

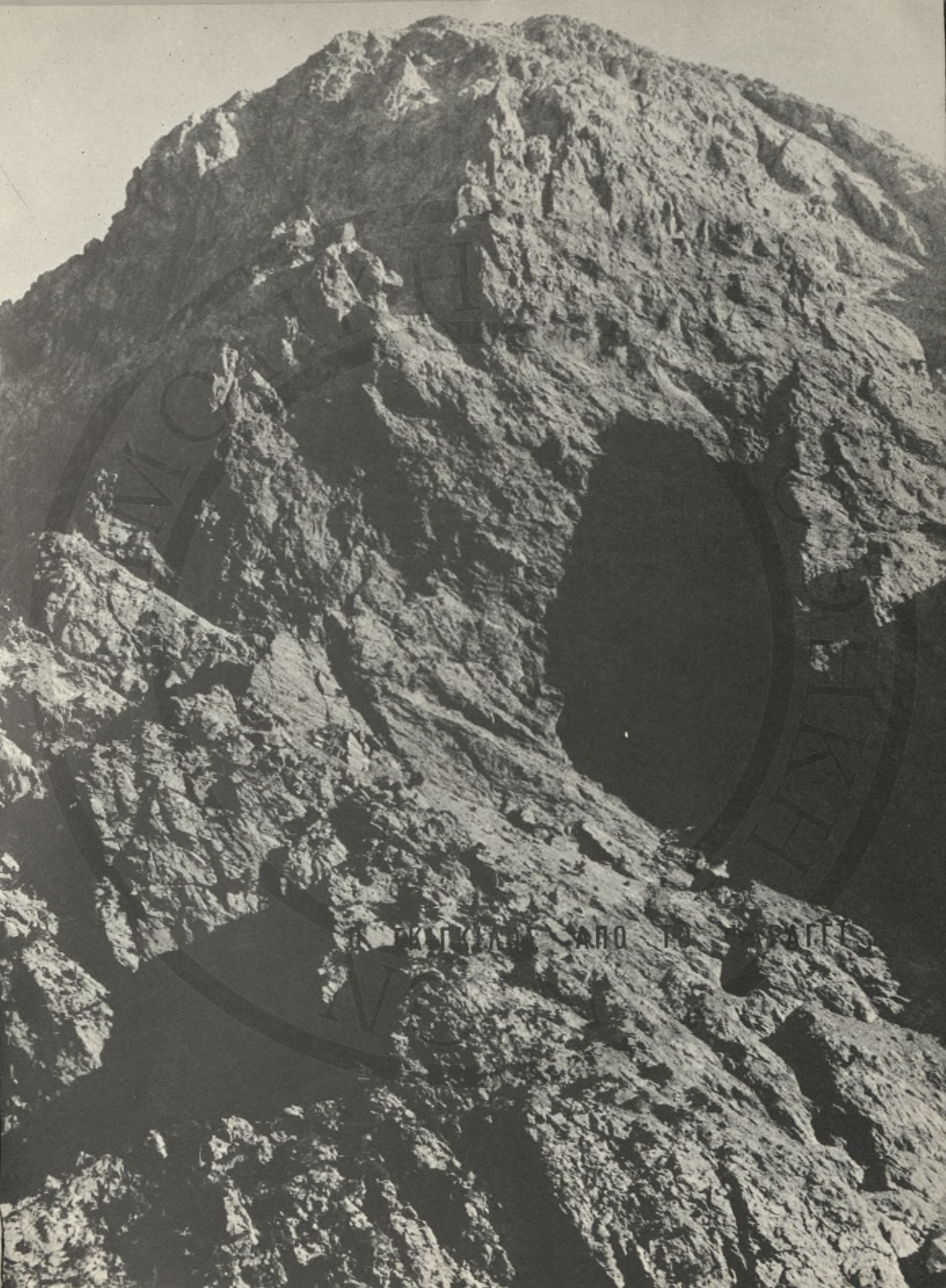
500 Μ Ν Η Μ Ε Ι Α Τ Ε Χ Ν Η Σ

600 Δ Ι Α Φ Υ Λ Α Ξ Ι Σ
ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ

700 Κ Υ Κ Λ Ο Φ Ο Ρ Ι Α

800 Π Ρ Ο Τ Α Σ Ε Ι Σ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

900 Ε Π Ι Δ Ο Σ Ε Ι Σ Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Σ

Α. ΕΚΓΚΛΑΒ ΑΠΟ ΤΟ ΜΑΡΑΓΓΙ

2.1.0 Φ υ σ ι κ α ί Κ α λ λ ο ν α ί

Ὁλόκληρος ἡ Ἐπαρχία καλύπτεται ἀπὸ σπανίας φυσικὰς καλλονὰς αἱ ὁποῖαι πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ προστατευθοῦν.

2.1.1. Ὀ ρ η

Ἡ γεωφυσικὴ σύνθεσις τῶν Λευκῶν Ὀρέων / Μαδάρες /, μέ τις περισσότερες ἀπὸ τις 100 κορυφές των, τὰ ἀτελείωτα φαράγγια, χαράδρες, ρεύματα, τὰ δάση, τὰ ὑψίπεδα, τοὺς γκρεμοὺς, τις σάρες / χαλασέ / καὶ τοὺς θρύλους των, σφραγίζουσι μέ τὴν συνεχῆ παρουσίαν τους τὴν μορφὴν καὶ τὸν πολιτισμὸν τοῦ Νομοῦ καὶ τῆς Ἐπαρχίας.

Πρὸς τὰ Λευκὰ Ὀρη καὶ ὄχι πρὸς τὴν θάλασσαν εἶναι ἐστραμμένη ἡ ζωὴ τῶν Σφακιανῶν, ἄν καὶ ἡ παρουσία τῆς θάλασσας εἶναι πάντοτε αἰσθητὴ καὶ ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστο μέλος τῆς Ἐπαρχίας.

2.1.2 Χειμερινά Άθλήματα

Ίδεώδης τόπος για όρειβασία και χειμερινά άθλήματα, ή Έπαρχία πρέπει να εφοδιασθή με υποτυπώδη υποδομήν εξυπηρετήσεως.

Ός πρώτην έπιλογήν χιονοδρομικών πεδίων, προτείνουμε την τοποθεσίαν " Λάκκοι του Καλλέργη " επάνω από τics μικρές Πάχνες, με προσπέλαση από τον Όμαλό, " Τους Λάκκους Νιάτο " πλησίον της " Αγριμοκεφάλας ", με προσπέλαση από τό Άσκύφου.

Είδική Μελέτη πεδίων χιονοδρομιών, έγκαταστάσεων και προσβάσεως, είναι άπαραίτητος.

2.1.3 Χειμερινός Τουρισμός

Η όργάνωσις της υποδομής και ό στοιχειώδης έξοπλισμός των Σταθμών αυτών, θα συντελέση κατά τον πλέον άποτελεσματικό τρόπο εις την προβολήν του Χειμερινού Τουρισμού της Έπαρχίας και της Κρήτης, έφ' όσον έμπράκτως θα διαπιστωθή από τους ξένους χιονοδρόμους ότι, παράλληλα προς τά χειμερινά άθλήματα, ή Έπαρχία προσφέρει συγχρόνως δυνατότητες θαλάσσης και βουνοϋ καθ' όλην την διάρκειαν του χειμῶνος.

2.1.4 Φαράγγια

Μέσου μήκους 15 περίπου χιλιομέτρων, είναι σχεδόν όλα βατα αν και μερικά / Έλιγιᾶ, Τρυπητή / αρκετά επικίνδυνα.

Ἀποτελοῦν τοὺς φυσικοὺς ἄξονας διόδου / Πόρους / ἀπὸ Βορρᾶν πρὸς Νότον, ἐνῶ συγχρόνως διακόπτουν τὴν ἐπικοινωνίαν ἀπὸ Ἀνατολῶν πρὸς Δυσμάς.

Στὰ Σχέδια ἐπεσημάνθησαν τὰ κύρια Φαράγγια, μέ τὴν βοήθειαν δέ τῆς ΥΠΙΑΚ Χανίων καί κατόπιν ἐπιτοπίων ἐπισκέψεων, ταξινομήθησαν, εἰς πρώτην ἐπιλογήν, κατὰ σειράν ἐνδιαφέροντος.

Ἡ προσπάθεια ἀξιοποιήσεως τῶν Φαραγγιῶν / ἀρχικῶς μέ ἀπλές ἐκδρομές / , ἐκτός ^{ἀπὸ} τὸ μεγάλο τουριστικό ἐνδιαφέρον πού παρουσιάζει, θά πρέπει νά ἔχη σάν συνέπεια τὴν ἀπορρόφηση τοῦ σημερινοῦ τουριστικοῦ ρεύματος τοῦ Φαραγγιοῦ τῆς Σαμαριάς.

2.1.5 Σ π ῆ λ α ι α

Ἄπειρα χερσαῖα καί θαλάσσια σπήλαια εὐρίσκονται διανεμημένα εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἐπαρχίαν, τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων παραμένουν ἀνεξερεύνητα καί ἀταξινόμητα.

Προσπαθήσαμε νά παρουσιάσωμεν μίαν πρώτην, πλέον ἐμπεριστατωμένην ἐπιλογήν τῶν θαλασσίων σπηλαίων καί ἀναφέρομεν τὰ πλέον γνωστά χερσαῖα.

2.1.6 Δ ά σ η

Τὰ μεγάλα δάση τοῦ Νομοῦ Χανίων / ἄνω τῶν 30^ο/ο τῶν δασῶν τῆς Κρήτης : 350.000 Στρ./εὐρίσκονται στὴν Ἐπαρχίαν

Σφακίων / 109.600 Στρ., Ξναντι 28.100 Στρ. τῆς Ἐπαρχίας
Σελίνου καί 24.000 Στρ. τῆς Ἐπαρχίας Ἀποκορώνου /.

Ἐκτός ἀπό τῆς οἰκονομικῆς δυνατότητες ἀναπτύξεως πού
προσφέρουν πρέπει νά ἀποτελέσουν καί παράγοντα τουριστικῆς
ἐλλείψεως.

Ὡς ἐκ τούτου θεωροῦμεν ἀπαραίτητον τήν ἐκπόνησιν μιᾶς
πλήρους Μελέτης ἀξιολογήσεως τοῦ δασικοῦ πλούτου τῆς περιο-
χῆς, βάσει τῶν ἤδη ὑπαρχόντων / Προμελέτη Μπλέτα καί Μεταξᾶ,
καί ἡ ὑπό ἐκπόνησιν τοῦ Ἰταλοῦ ἐμπειρογνώμονος LONGO, ἡ
ὁποία ἀφορᾷ τήν χλωρίδα τήν φυομένην ἄνω τῶν 500 Μ.

2.1.7 Ἀ κ τ α ῖ

Ὀλόκληρος ἡ ἀκτὴ τῆς Ἐπαρχίας, ἀπὸ Σούγιας Σελίνου μέχρι
Φραγγοκάστελλου, παρουσιάζει μορφολογικὴν ἐνδότητα καί θεω-
ροῦμεν ἀπαραίτητον τήν διατήρησιν τῆς εἰς τὴν παρούσαν κα-
τάστασιν.

Οἱ ἔξοδοι τῶν φαραγγιῶν, τὰ σπήλαια, οἱ γκρεμοί, οἱ
ἀμμουδιές, οἱ πηγές καί οἱ οἰκισμοί, προσφέρουν μίαν ἀλυσ-
σίδα φυσικῶν ἐναλλαγῶν μέ κατάληξιν τήν πλέον ἀξιόλογη παρα-
λία τῆς Νοτίου Κρήτης : τὸ Φραγγοκάστελλο.

2.1.8 Ἀ μ μ ο λ η ψ ῖ α

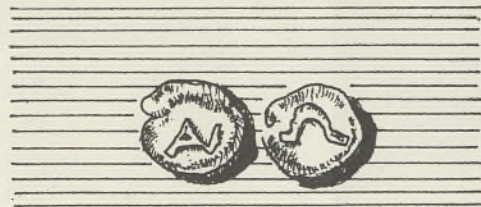
Ἡ ἀμμοληψία, γενικὴ μᾶστιξ τῶν ἐλληνικῶν ἀκτῶν, κατέστη
σέ ὀρισμένα σημεῖα τῆς Ἐπαρχίας ἀρκετὰ ἐπικίνδυνος.

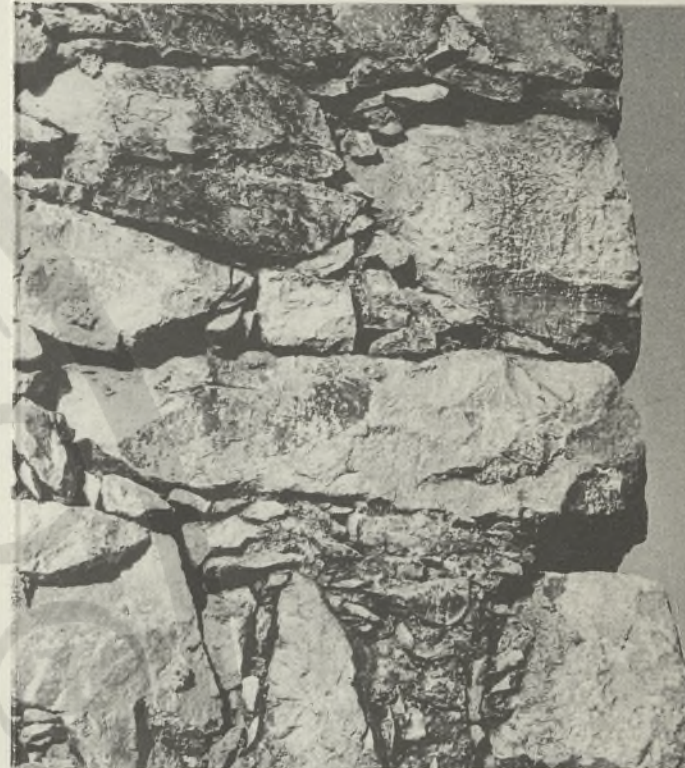
Στὸ Λουτρό, ἡ ἀφαίρεση τῶν χαλικιῶν τῆς ἤδη στενῆς ζώ-

νης / περί τά 8 - 12 M πλάτους /, είχαν ως αποτέλεσμα να πληγοῦν οἱ κατοικίες τοῦ προσώπου θαλάσσης τοῦ οἰκισμοῦ.

Στήν Χώρα Σφακίων ἡ ἀμμοληψία κατέστρεψε σχεδόν τελείως τήν μοναδική καί ἤδη ἀτροφική μικρή παραλία.

Τέλος, στά μέρη όπου ἡ Μελέτη προβλέπει τουριστικές ἐγκαταστάσεις, ἡ ἀμμοληψία γίνεται ἀνενόχλητα καί νομίμως διά πλωτῶν μέσων /λίκος, Φοῦνιξ, Γλυκά Νερά /, ἤ διά αὐτοκινήτων /"Ιλιγγας, Φραγγοκάστελλο/.

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ

3.100

Άπασχολήσεις

ένεργου πληθυσμοῦ

Άνω τῶν 60^ο/ο τῶν ἐνεργῶν κατοίκων ἀπασχολοῦνται μέ τήν κτηνοτροφίαν, κυρίαν πλουτοπαραγωγικήν πηγήν τῆς Ἐπαρχίας Σφακίων.

Ἡ παραγωγή τοῦ 1966 ἀνῆλθεν εἰς τήν Χώραν Σφακίων εἰς ~10 Τ. φέτα - ἀνθότυρο καί ~20 Τ. κεφαλοτύρι καί γραβιέρα.

Τό ὑπόλοιπον 40^ο/ο τῶν κατοίκων ἀπασχολεῖται εἰς ἄλλους τομεῖς, κυρίως τήν μελισσοκομίαν / παράλληλος μέ τήν κτηνοτροφίαν / , τήν ἐκμετάλλευσιν τοῦ δασικοῦ πλούτου , τήν ἔλαιοκομίαν, μικράν ἀλιείαν / 6 ἀλιευτικά πλοίαρια εἰς τήν Χώραν Σφακίων / καί μηδαμινήν καλλιέργειαν / 15 - 20 Στρ. κηποκαλλιέργεια δι' ὀλόκληρον τήν Κοινότητα τῆς Χώρας Σφακίων.

3.1.1 Άλλοι Πόροι

Άλλοι πόροι τῶν κατοίκων προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀπασχόλησιν των εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Ναυτιλίαν, ἡμερομισθίους ἐργασίας καὶ μικρὸν ἔμποριον.

3.1.2 Τόνωσις

Βασικῶν Παραγωγικῶν Πηγῶν

Εἶναι προφανές ὅτι ἡ τόνωσις τῆς κτηνοτροφίας καὶ ἡ σωστὴ ἐκμετάλλευσις τοῦ δασικοῦ πλούτου / τὸ 33^ο/ο τῶν δασῶν τῆς Νήσου, ἥτοι 109.000 Στρ. ἐπὶ συνολικῶς 340.000 Στρ. ὀλοκλήρου τῆς Κρήτης / , εἶναι ἀπαραίτητος.

Δέν γνωρίζομεν ἐπακριβῶς τὴν προβλεπομένην κατανομὴν τῶν ἐπενδύσεων διὰ τὴν τόνωσιν τῆς κτηνοτροφικῆς παραγωγῆς / προβλέπεται αὐξησης ~89^ο/ο / , ἀλλὰ πιστεύομεν ὅτι ἡ ΥΠΙΑΚ δέν παρέλειψεν τὴν τόσον σημαντικὴν διὰ τὴν κτηνοτροφίαν τῆς Νήσου ἐπαρχίαν αὐτὴν ἀπὸ τὸ Πρόγραμμά της.

Θεωρεῖται ἐπίσης ἀπαραίτητος ἡ ἕδρευσις μιᾶς τυροκομικῆς μονάδος εἰς τὴν περιοχὴν.

Ἐκτός ἀπὸ τὴν προώθησιν τῶν βασικῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τῆς Ἐπαρχίας, εἰδικὴ μέριμνα πρέπει νὰ ληφθῆ διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀλιείας ἡ ὁποία εὐρίσκεται τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς ἐμβρυώδη κατάστασιν ἀναπτύξεως.

Πιστεύομεν ὅτι εἰς τὸ ὀριστικὸν στάδιον τῆς Μελέτης θὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ παρουσιάσωμεν μέ τοὺς γείτονας συναδέλφους μελετητάς πρώτας σκέψεις περὶ τὸ θέμα.

Ἐπίσης θά ἦτο εὐλογος ἡ ἴδρυσις οἰκιακῶν μονάδων Βιο-
εχνίας καί ἡ ἐνίσχυσις τῆς οἰκοτεχνίας.

Τέλος ὁ Τουρισμός / Βλ.Κεφ. 8.0.0 / δύναται νά ἀποτελέ-
ση βασικόν παράγοντα ἀναπτύξεως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν μιᾶς ὀρ-
θολογιστικῆς καί πραγματωμένης ἐπεμβάσεως.

Εὐνόητος στόχος τῶν ἐνεργειῶν αὐτῶν εἶναι τό νά παραμείνη
ἡ ἀΐξις τοῦ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος τῆς Ἐπαρχίας τό ὅποῖον
εὐρίσκεται κάτω τοῦ ἡμίσεος κατὰ κεφαλὴν ὑπολογιζομένου ἐτη-
σίου εἰσοδήματος τῆς Κρήτης / 400 Δολλάρια διὰ τὴν Κρήτην,
180 Δολλάρια διὰ τὴν Ἐπαρχίαν Σφακίων / .

Ο Ι Κ Ι Σ Μ Ο Ι

Α Σ Φ Ε Ν Δ Ο Υ

Α Ν Ω Π Ο Λ Ι Σ
Ο Γ Υ Ρ Ο Σ

4.1.0 Δ ι ά ρ θ ρ ω σ ι ς Ο ἰ κ ι σ μ ῶ ν

Ἡ φυσική διάπλασις τοῦ ἐδάφους τῆς Ἐπαρχίας ἠνάγκασε τοὺς κατοίκους νά ἐγκατασταθοῦν στά ὑψίπεδα, μόνα τεμάχια γῆς μέ σχετικήν δυνατότητα καλλιεργείας.

Ἐκτός ἀπό τήν Ζώνην Ἀκτῆς / Χώρα Σφακίων μέχρι Ἀργουλέ / , οἱ ὑπόλοιποι οἰκισμοί εἶναι ὀρεινοί καί ἄκρως διεσπαρμένοι.

Ἄλλά καί κάθε χωριό χωρίζεται σέ οἰκιστικές μονάδες πού δημιουργήθηκαν ἀπό τήν ἀνάγκην κατανομῆς καί ἐκμεταλλεύσεως τῆς γῆς . Ἐχουν πιθανῶς τίς ρίζες τους σέ πρωτόγονους οἰκογενειακοὺς πυρῆνες οἰκονομίας.

Διὰ τήν ἀντιμετώπισιν τῆς δυσχρήστου αὐτῆς κατανομῆς προτείνιμεν ὡς βασικήν πολιτικήν νά ἀκολουθηθῆ καί νά ὑποβοηθηθῆ ἡ φυσική αὐτόματος ἀνάπτυξις τοῦ σημαντικωτέρου πυρῆνος τοῦ οἰκισμοῦ, νά ἀφεθῆ δέ ἐλευθέρα καί φυσικῶς ἐπιλεγομένη ἡ τόνωσις ἢ ἡ ἐγκατάλειψις τῶν δορυφόρων συνοικιῶν, ἡ ὅποια πάντοτε θά ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ βαθμοῦ ἀναπτύξεως τοῦ κεντρικοῦ πυρῆνος / Ἀνώπολις - ὁ Κάμπος, Χώρα Σφακίων - ὁ Μπρόσγαυαλός, Ἀσκύφου - τό Ἀμμουδάρι, Κομητάδες - Μεσοχωριό καί Λιβαδάκι, κλπ. / .

Άλλο πρόβλημα της δομής και κατανομής των οικισμών, είναι η αλληλοεξάρτηση Παραλίας και Ένδοχώρας / Λουτρό - Ανώπολις, Χώρα Σφακίων - Λάκκοι - Μουρί, Κομητάδες - Ίμπρου - Ασφένδου, Σκαλωτή - Καλλικράτης.

Η αλληλοεξάρτησις και οι μετακινήσεις των κατοίκων αυτών των οικισμών είναι φυσιολογική και εξηγείται εύκολα από τις κτηνοτροφικές απασχολήσεις των κατοίκων / μετόχια, χειμαδιά /.

Η κίνησις δέν πρέπει να ανασταλλή, αλλά αντιθέτως να υποβοηθηθή / Κυκλοφορία / αφού τόσο στερεά έγγραφεται στην οικονομική και ιστορική παράδοση του τόπου.

4.1.1 Μορφολογία Κατοικίας

Αναφερόμεθα στο βασικό κύτταρο προστασίας, διότι το σφακιανό καμαρωτό πλατυμέτωπο μονόσπιτο αποτελεί ένα από τα σημαντικώτερα μνημεία για την ιστορία του πολιτισμού και την λαογραφία της περιοχής.

Πρωταρχική μορφή κατοικίας, το σφακιανό μονόσπιτο ανήκει σ'έναν από τους πλέον αρχέγονους τύπους της Μεσογείου. Τα ανάλογα αψαιοπελαγίτικα, ροδίτικα, ή στερεοελλαδίτικα καμαρωτά σπίτια είναι πιο εξεζητημένα στην κατασκευή ή στην μορφή. Μόνο τα καμαρωτά μονόσπιτα της Κύπρου παρουσιάζουν ορισμένες αναλογίες με τα σφακιανά.

Στόν δρόμο που ακολούθησε στην εξέλιξή του, το σπίτι της Έπαρχίας Σφακίων παραμένει σταθερά δεμένο με την πρωταρχική του μορφή και παράδοση. Στο μονόσπιτο έρχεται να προστεθή

τό παράσπιτο, τό πυργόσπιτο, ή "καμινάδα" μέ τόν άνηφορά, ό "όξιώστης", γίνεται διόροφο καί μέχρι τήν πιό άστική του κατάληξη / διόροφα Χώρας Σφακίων / μεταχειρίζεται όλα τά στοιχεΐα καί δέχεται έξωτερικές επίδράσεις μόνο σέ ότι άφορά κυρίως τίς κατασκευαστικές λεπτομέρειες.

Προτείνεται νά καθορισθΐ διά τοϋ Οίκοδομικοϋ Κανονισμοϋ τρόπος διαφυλάξεως τΐς κατοικίας αϋτΐς καί ώς μέρος συνόλου καί ώς μονάς / Κεφ. 612 / .

4.1.2 Ο ί κ ο δ ο μ ι κ ό ς Κ α ν ο ν ι σ μ ό ς

Διά τά νέα κτήρια πρέπει βασικά νά χρησιμοποιοϋνται τά παραδοσιακά υλικά κατασκευΐς έπιτοπίου προελεύσεως, καί συγχρόνως νά έντάσσονται όλα τά σΐμερινά υλικά στίς τοπικές κατασκευαστικές συνθηκες. Ο ίδιος κανών πρέπει νά άκολουθηθΐ καί για τόν έξοπλισμό τών υπαρχόντων ή έπισκευαζομένων οικιων / Κεφ.6.1.2 / .

Θά' επανέλθωμεν επί τοϋ θέματος εις τό όριστικόν στάδιον τΐς μελέτης, μέ παραδειγματα κατασκευΐς καί τελικάς προτάσεις, κυρίως όσον άφορά τίς Ζώνες πού θίγει άπ'εύθείας ή Μελέτη.

4.1.3 Ά ν α δ ι ά ρ θ ρ ω σ ι ς Ο ί κ ι σ μ ω ν

Ός προανεφέρθη, προτείνομεν ώς γενικόν μέτρον τήν τόνωσιν τοϋ κεντρικοϋ οικονομικοϋ πυρήνος έκάστου οικισμοϋ. Διά τούς οικισμούς οί όποιοι γεωγραφικώς έντάσσονται άμεσα

στήν παρούσα Μελέτην, προετάθησαν δι' ἕνα ἕκαστον γενικὰ μέτρα, ἀνάλογα μὲ τὸν χαρακτῆρα, τὴν ἰδιομορφίαν καὶ τὰς ἀνάγκας καθενὸς / Σαμαριά, Ἄγλα Ρουμέλη, Λουτρό, Χώρα Σφακίων / .

4.1.4 Ἀνάπτυξις

καὶ ἐπέκτασις οἰκισμῶν

Ἡ ἄνευ ἐλέγχου συντελουμένη ἀνάπτυξις, εἶχε μέχρι σήμερον ὀλέθρια ἀποτελέσματα, τόσον μορφολογικῶς ὅσον καὶ κατασκευαστικῶς.

Ὑπὸ τὸν ὄρον ἑνὸς αὐστηροῦ οἰκοδομικοῦ ἐλέγχου / Κανονισμός /, θὰ προτείνομεν ὅπως χρησιμοποιηθῆ ὡς πρῶτος χῶρος ἀναπτύξεως ἢ ἐπεκτάσεως ὁ χῶρος ὁ ὁποῖος καταλαμβάνεται ἀπὸ τὰ ἐγκαταλελειμμένα ἢ ἐρειπωμένα κτήρια ἑκάστου οἰκισμοῦ.

Καὶ οἰκονομικῶς καὶ μορφολογικῶς τὸ μέτρον αὐτὸ ἀπέδωσεν πάντοτε ἄριστα ἀποτελέσματα ἀναπτύξεως.

Μόνον διὰ μελλοντικὰς φάσεις ἀναπτύξεως δύνανται νὰ καθορισθοῦν οὐσιαστικαί ζῶναι ἐπεκτάσεως καὶ μονίμου ἢ ἐποχιακῆς ἐγκαταστάσεως.

Τὸ ἄμεσον πρόβλημα εἶναι ἡ ἐπανεγκατάστασις καὶ ἀναβίωσις τῶν οἰκισμῶν καὶ ὅχι ἡ πιθανὴ ἐπέκτασις των.

4.1.5 Ἀνάγκαι Οἰκισμῶν

Οἱ περισσότεροι οἰκισμοί στεροῦνται ἔστω καί τῶν στοιχειωδῶν προϋποθέσεων ἐπιβιώσεως.

Ἡ Πρωτεύουσα τῆς Ἐπαρχίας δέν κατέστη ἀκόμη δυνατόν νά ἠλεκτροδοτηθῆ καί ὅλοι οἱ οἰκισμοί ὑδρεύονται ἀπό στέρες ἢ πηγάδια.

Ἐπάρχουν μὲν διά τήν ὑδρευσιν τῆς Κοινότητος Ἀγίας Ρουμέλης καί διά τήν παρακτίαν Ζώνην Λουτροῦ - Ἀργουλέ ἀναγνωριστικά Ἐκθέσεις, ἀλλ' οὐδέν συγκεκριμένον ἔργον ἔχει μέχρι σήμερον προγραμματισθεῖ.

Ἡ σύνδεσις τῆς Χώρας Σφακίων μέ τό Ἐθνικόν Δίκτυον τῆς ΔΕΗ καί ἡ ὑδρευσις τῆς ομάδος οἰκισμῶν τῆς παρακτίου Ζώνης, εἶναι ὁρος " ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ " διά τήν παραμικρήν προσπάθειαν ἀναπτύξεως τῆς περιοχῆς.

4.1.6 Ἐκπαίδευσις

Ὅλα τά σχολικά κτήρια χρειάζονται ἀμέσους ἐπιδιορθώσεις καί ἀνακαινήσεις.

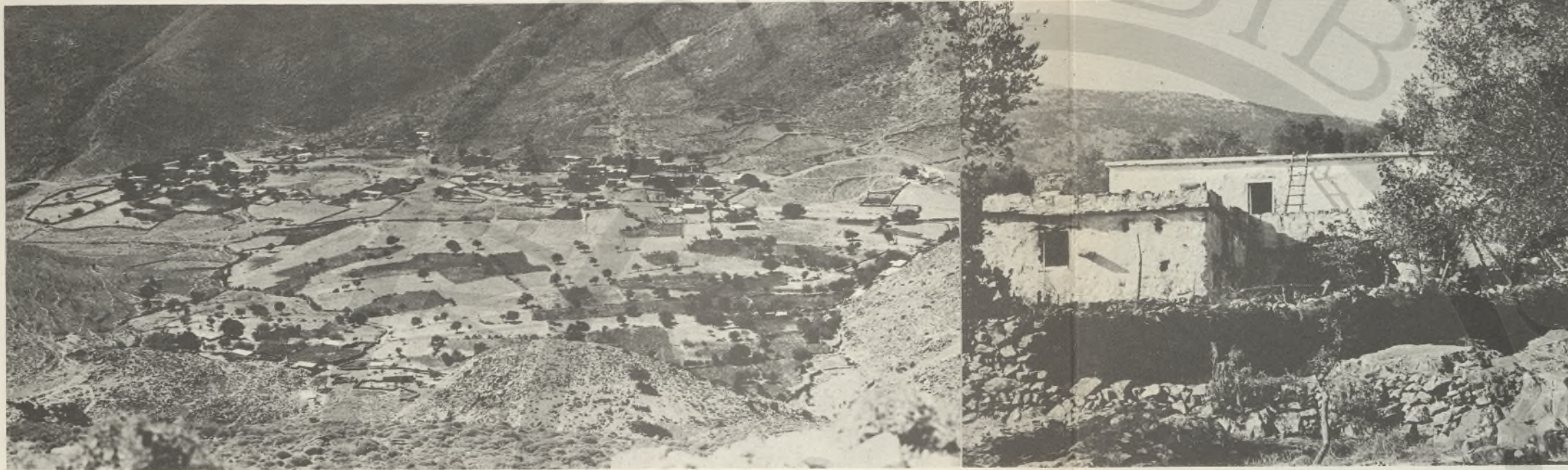
Στήν Ἀνώπολιν δέν κατέστη ἀκόμη δυνατή ἡ κατασκευή νέου κτηρίου καί τό θέμα εἶναι δεύτατον καθ' ὅσον 112 μαθηταί / ἀντιστοίχως 9 εἰς Ἀγίαν Ρουμέλην καί 11 εἰς Λουτρόν/ στεροῦνται στοιχειώδους ἀνέσεως, στεγαζόμενοι προχείρως εἰς παλαιότατον κτήριο.

Ὁ κατάλογος τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν εἶναι ἀτελείωτος : ὅλοι οἱ οἰκισμοὶ παρουσιάζουν προβλήματα τὰ ὅποια εἶναι ἐπιτακτικά καὶ χρειάζονται ἄμεσον ἐπέμβασιν.

Εἰς τὰς ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῆς Μελέτης θιγομένης ζώνας προσπαθήσαμε νὰ ταξινομήσωμε τὰς ἀνάγκας αὐτὰς κατὰ σειράν προτεραιότητος, παραθέτομεν δέ συγχρόνως τὸν Πίνακα τῶν ἀμέσων ἐπεμβάσεων.

1. Ο Ι Κ Ι Σ Μ Ο Σ Ι Μ Π Ρ Ο Υ

1 ▲

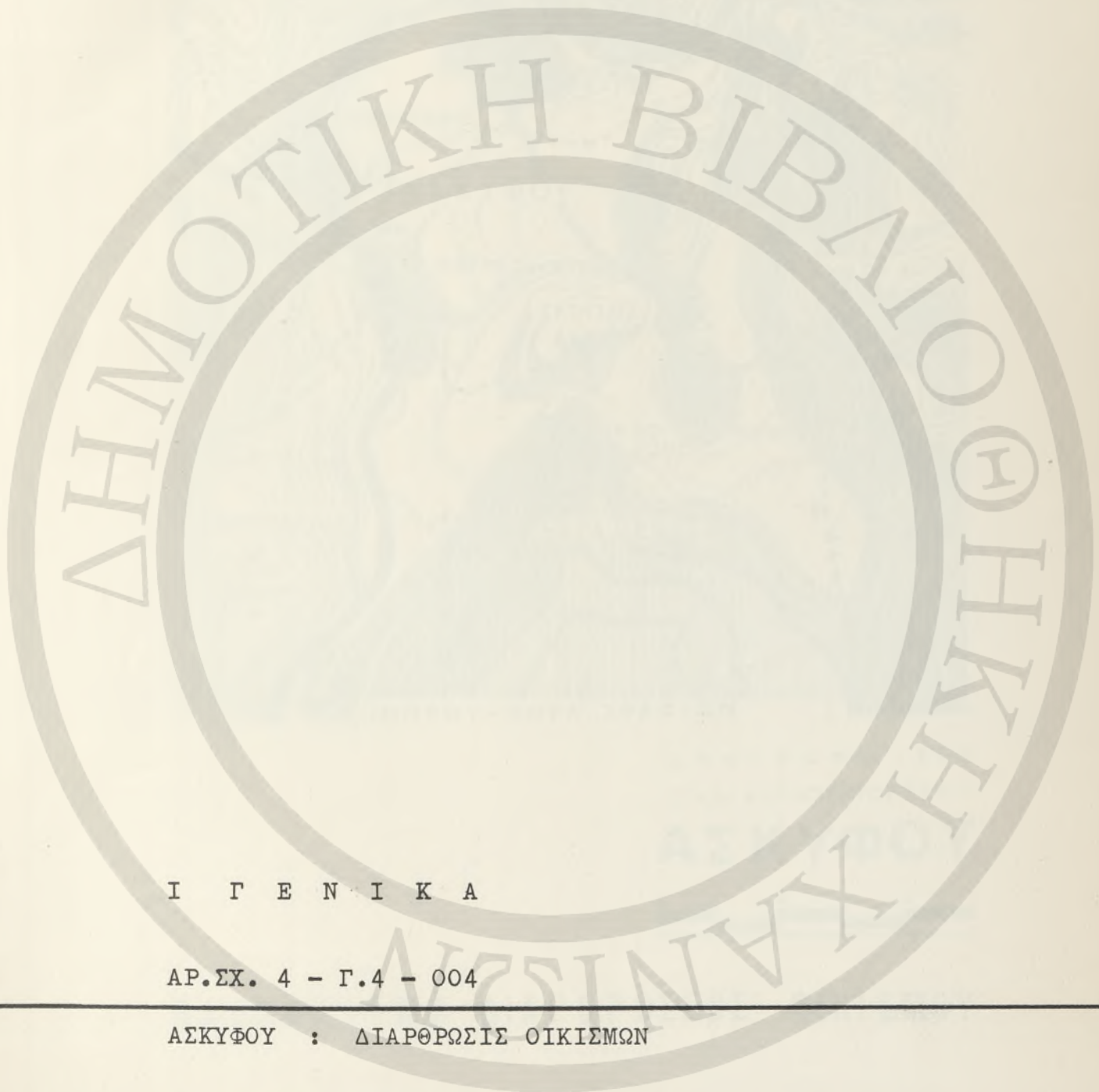
2 ▲

2. Σ Π Ι Τ Ι Σ Τ Η Ν Α Ν Ω Π Ο Λ Η
Κ Α Β Α Λ Ο Ι - Μ Α Τ Σ Ι Π Ε Τ Ι Α

3. Ο Ι Κ Ι Σ Μ Ο Σ Α Ν Ω Π Ο Λ Ε Ω Σ
Σ Υ Ν Ο Ι Κ Ι Ε Σ
Α. Α Γ Ι Ο Υ Δ Η Μ Η Τ Ρ Ι Ο Υ
Β. Ο Γ Υ Ρ Ο Σ
Γ. Ρ Ι Ζ Α
Δ. Κ Α Μ Π Ι Α
Ε. Α Γ Ι Α Α Ι Κ Α Τ Ε Ρ Ι Ν Η

3 ▲

Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ. 4 - Γ.4 - 004

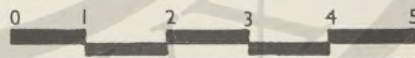
ΑΣΚΥΦΟΥ : ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

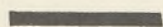
ΑΠΟΓΡΑΦΗ 552

ΣΥΝ. ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ 480

ΑΣΚΥΦΟΥ

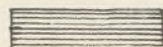
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

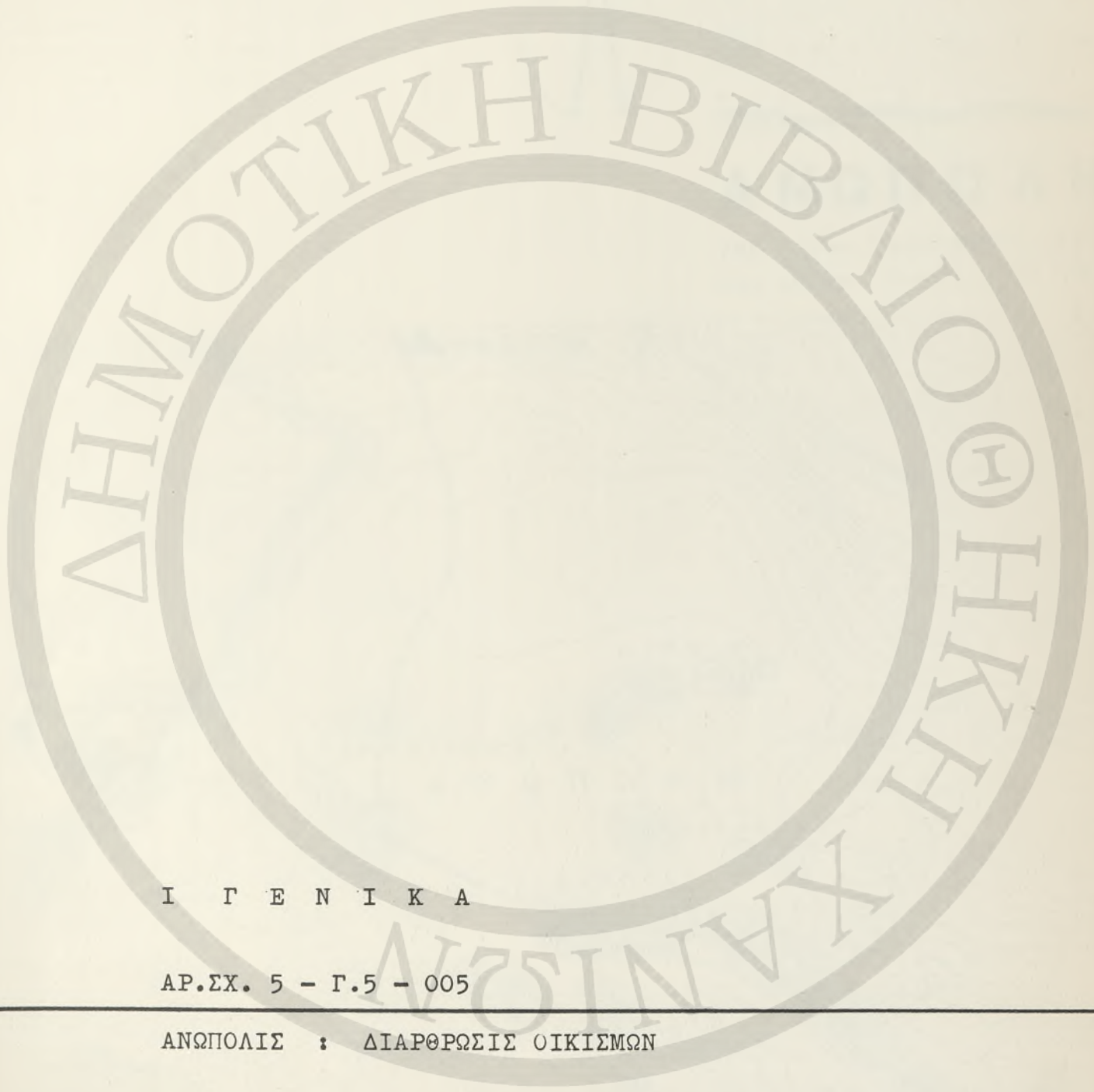
ΑΣΦΑΛΤΙΚΟ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑ

ΑΠΛΗ ΔΙΑΝΟΙΞΙΣ

ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΙ - (ΓΕΙΤΟΝΙΕΣ)

Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ. 5 - Γ.5 - 005

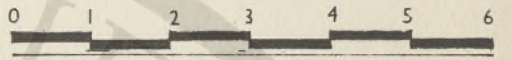
ΑΝΩΠΟΛΙΣ : ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΟΙΚΙΣΜΩΝ

II ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΣ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

④ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

□ 16 ΑΤΟΜΑ

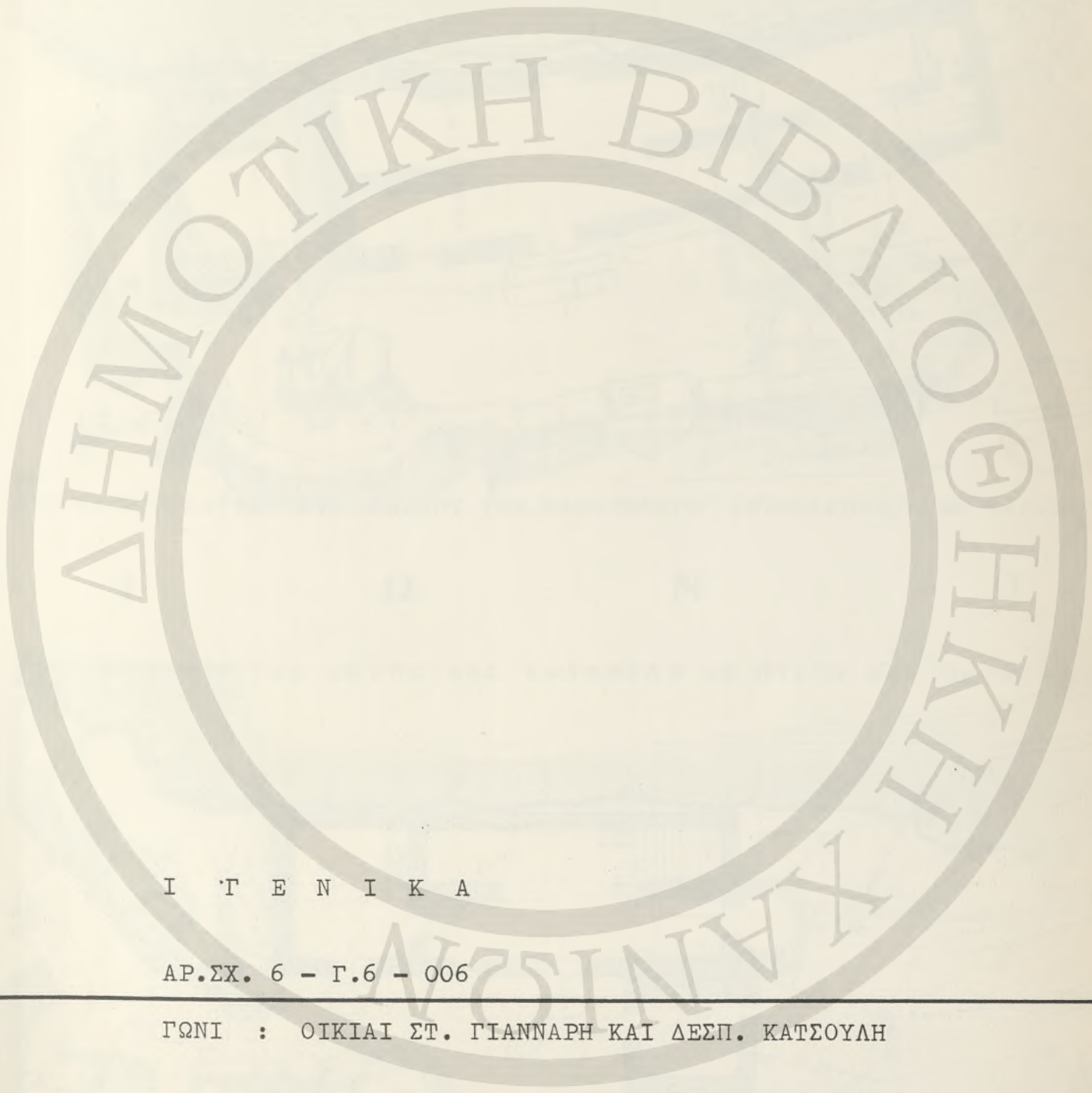

ΑΝΩΠΟΛΗ

710 ΑΤΟΜΑ ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1961

640 ΑΤΟΜΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ 1967

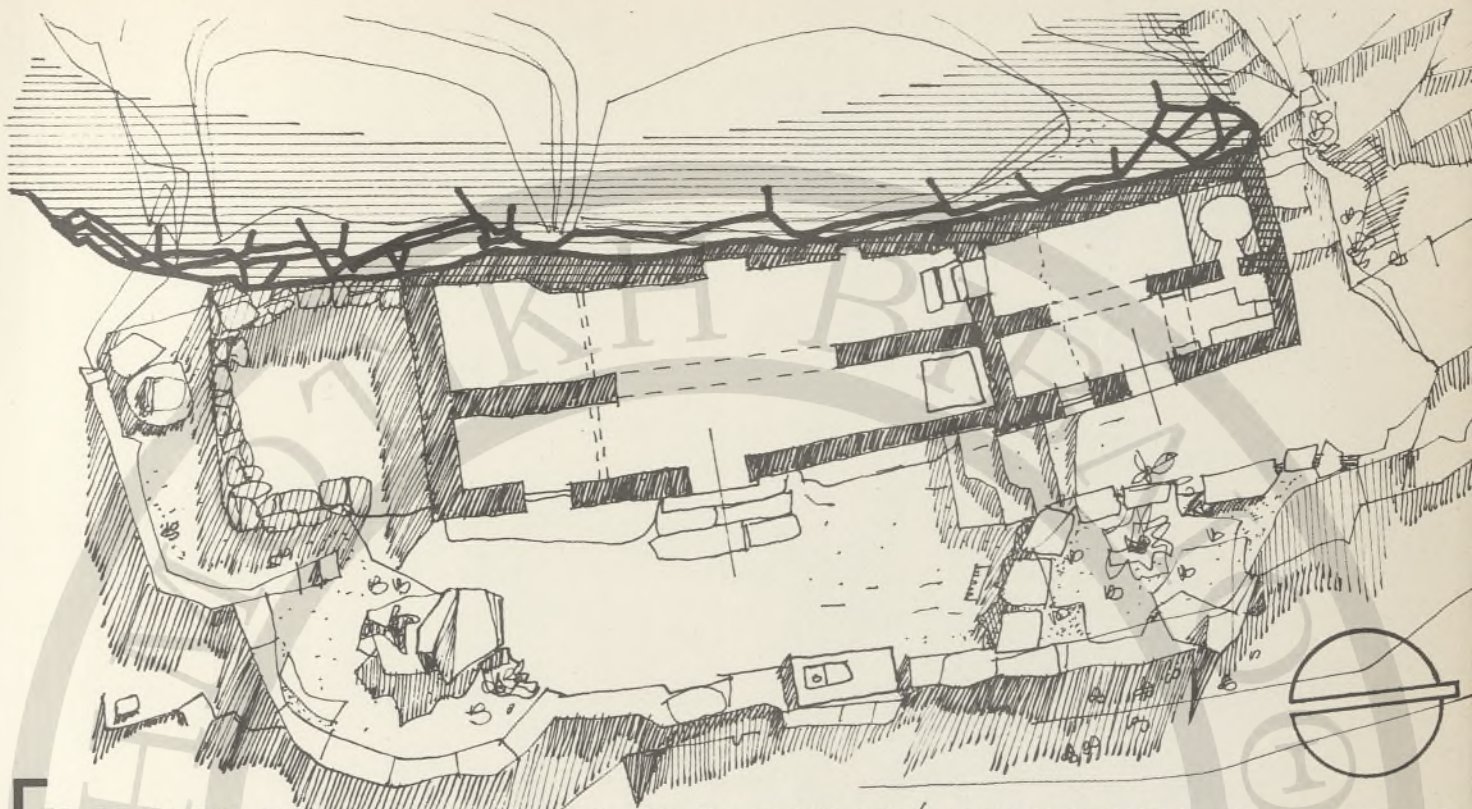

I T E N I K A

ΑΡ.ΣΧ. 6 - Γ.6 - 006

ΓΩΝΙ : ΟΙΚΙΑΙ ΣΤ. ΓΙΑΝΝΑΡΗ ΚΑΙ ΔΕΣΠ. ΚΑΤΣΟΥΛΗ

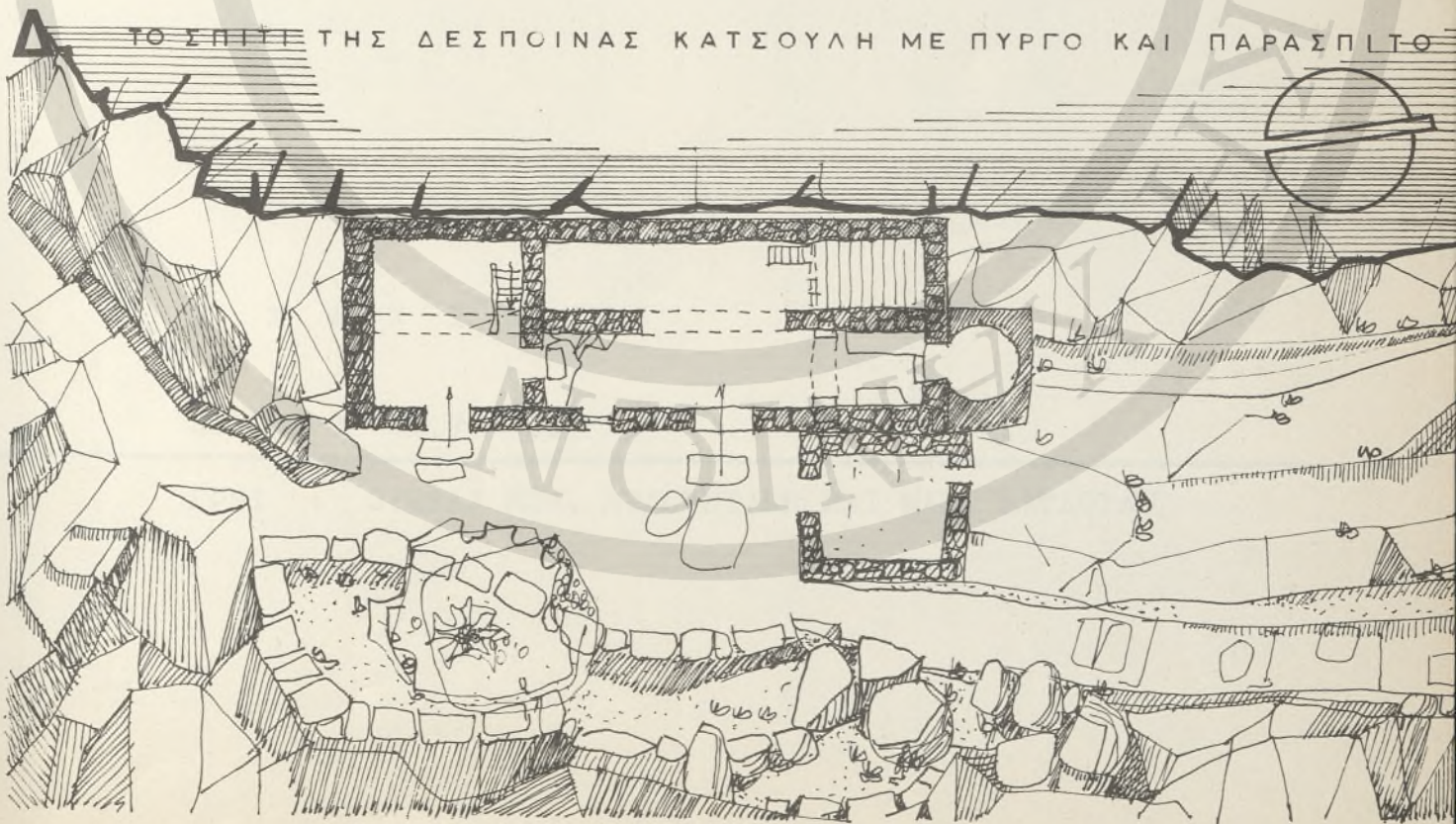
ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΣΤΥΛ ΓΙΑΝΝΑΡΗ ΑΠΟ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ ΔΙΠΛΟΚΑΤΟΙΚΙΑ ΜΕ ΠΑΡΑΣΠΙΤΟ

Γ

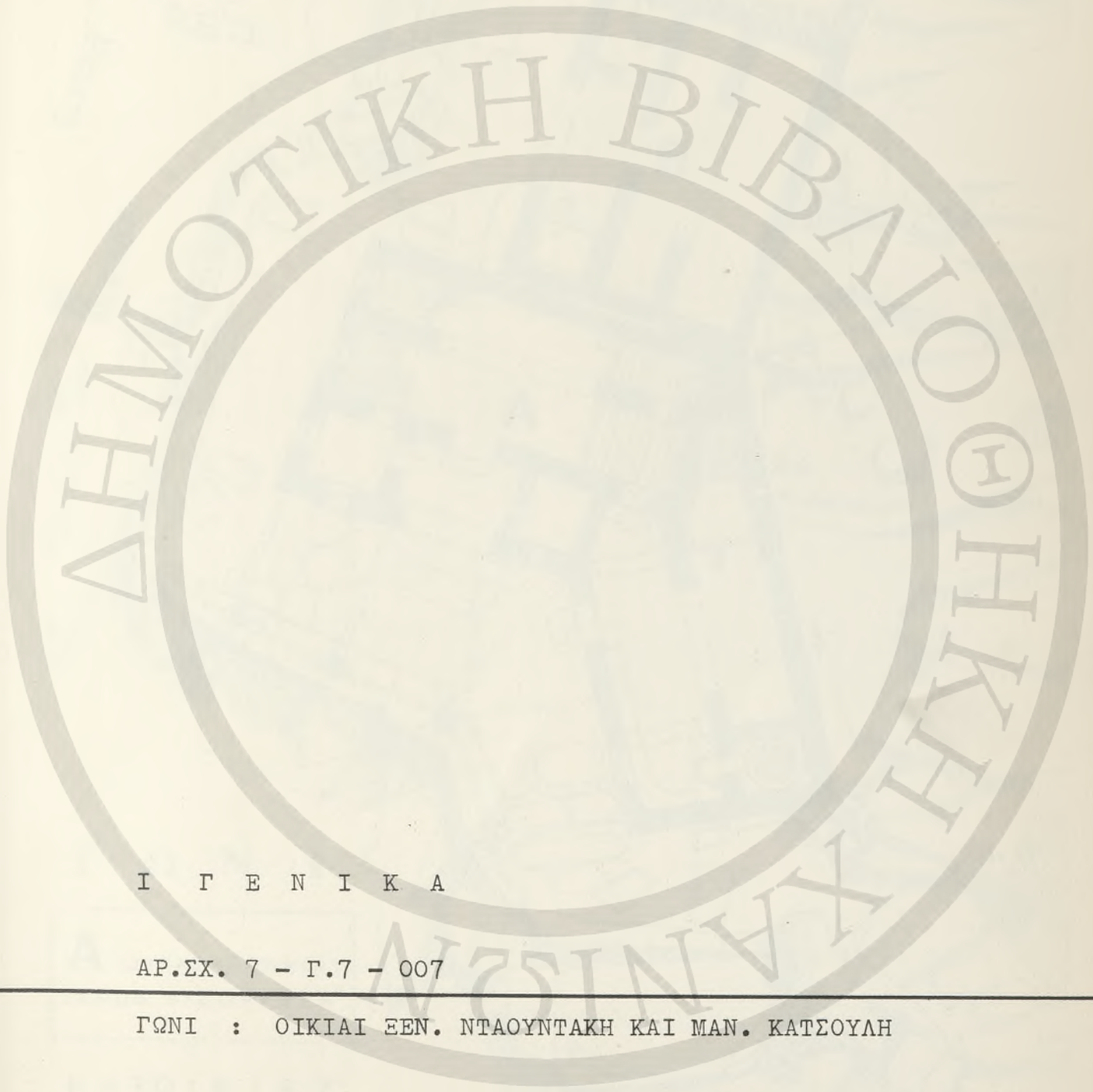
Ω

Ν

Ι

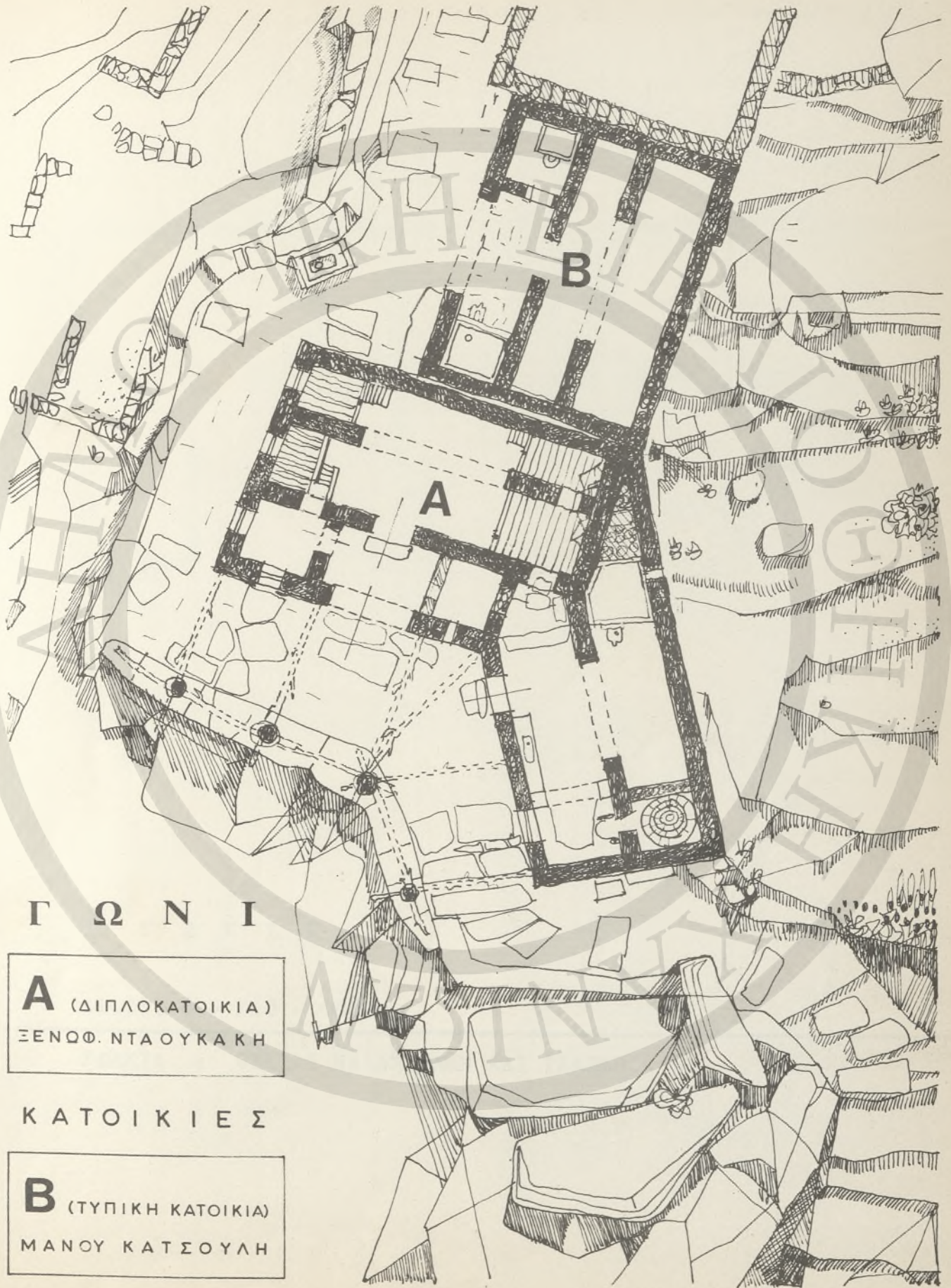
ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΗ ΜΕ ΠΥΡΓΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΠΙΤΟ

I Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ. 7 - Γ.7 - 007

ΓΩΝΙ : ΟΙΚΙΑΙ ΕΕΝ. ΝΤΑΟΥΝΤΑΚΗ ΚΑΙ ΜΑΝ. ΚΑΤΣΟΥΛΗ

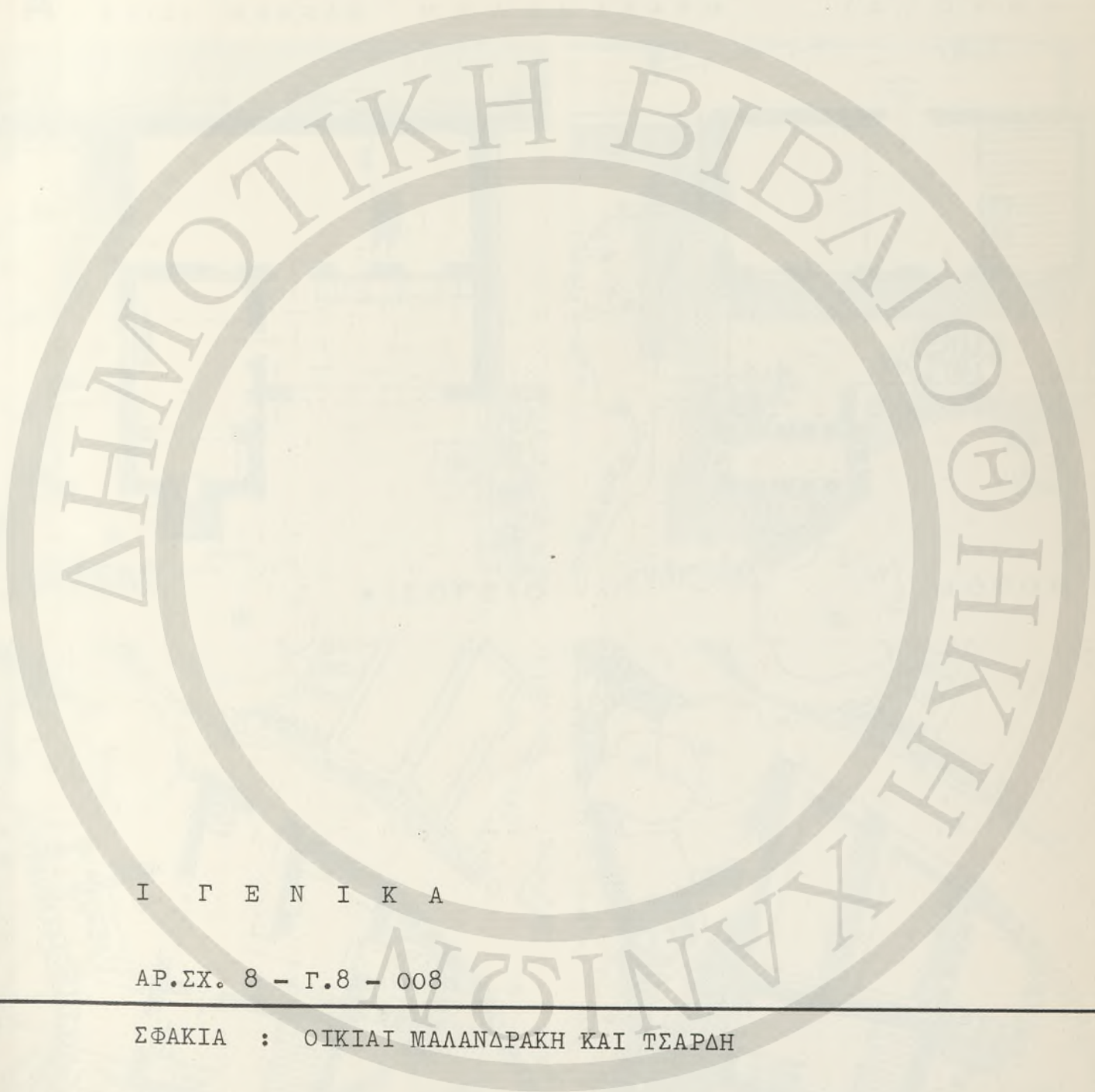

Γ Ω Ν Ι

A (ΔΙΠΛΟΚΑΤΟΙΚΙΑ)
ΞΕΝΩΦ. ΝΤΑΟΥΚΑΚΗ

Κ Α Τ Ο Ι Κ Ι Ε Σ

B (ΤΥΠΙΚΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑ)
ΜΑΝΟΥ ΚΑΤΣΟΥΛΗ

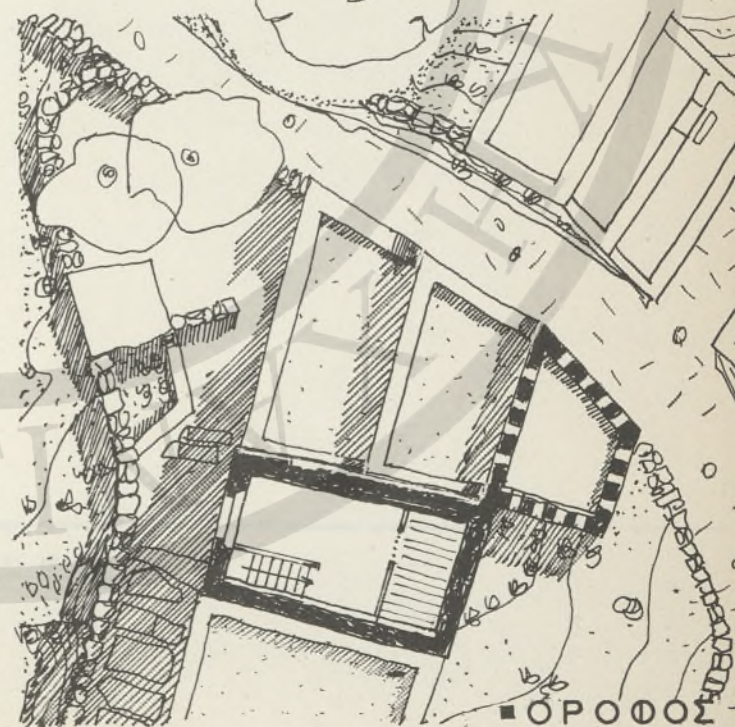
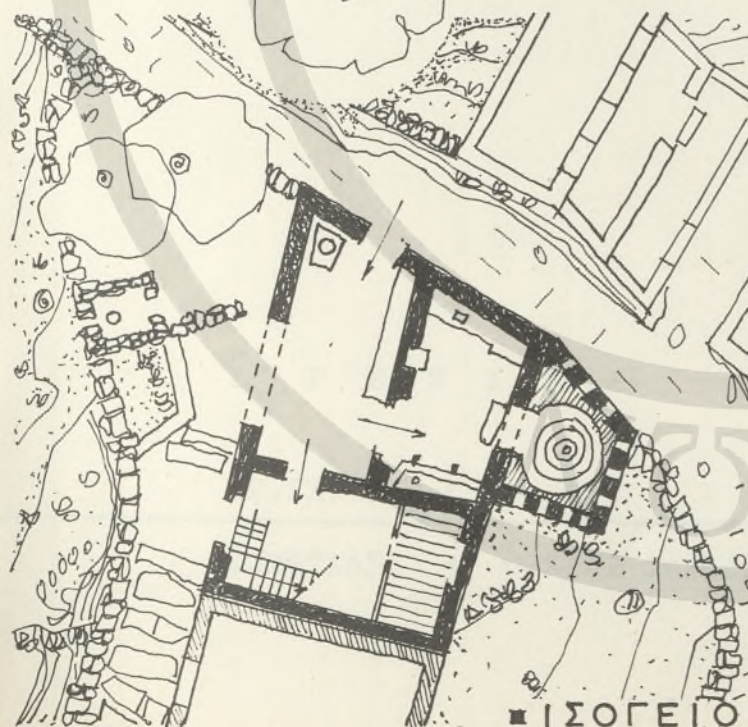
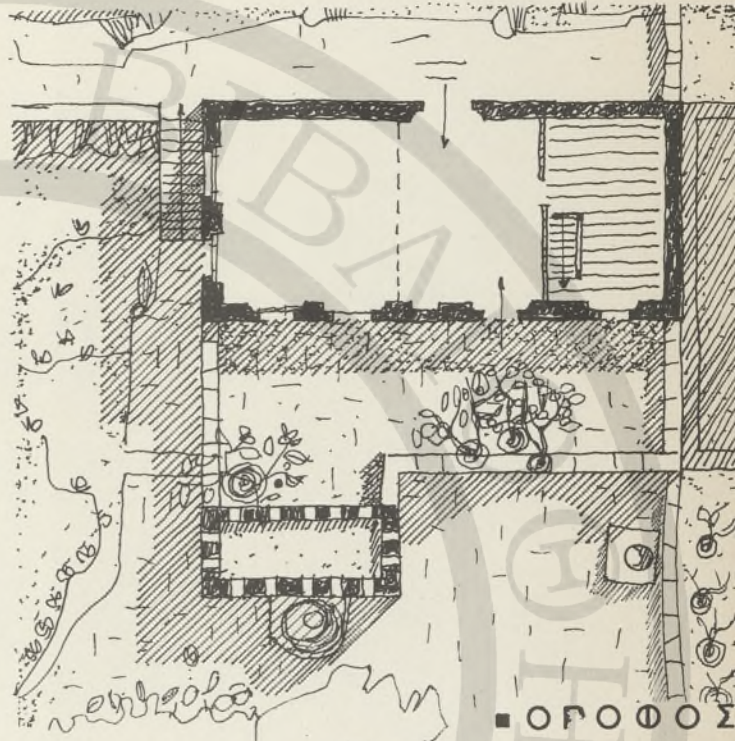
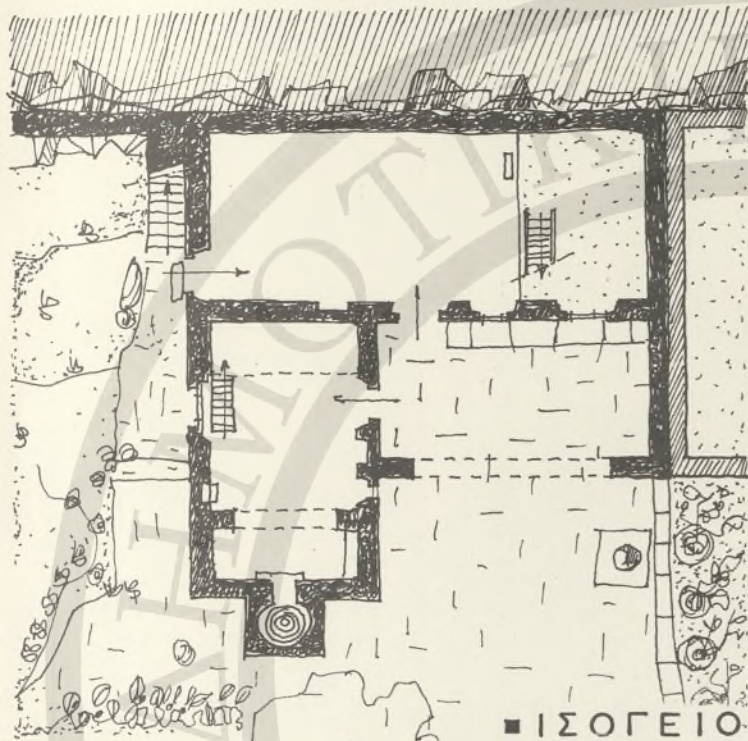
Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ. 8 - Γ.8 - 008

ΣΦΑΚΙΑ : ΟΙΚΙΑΙ ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗ ΚΑΙ ΤΣΑΡΔΗ

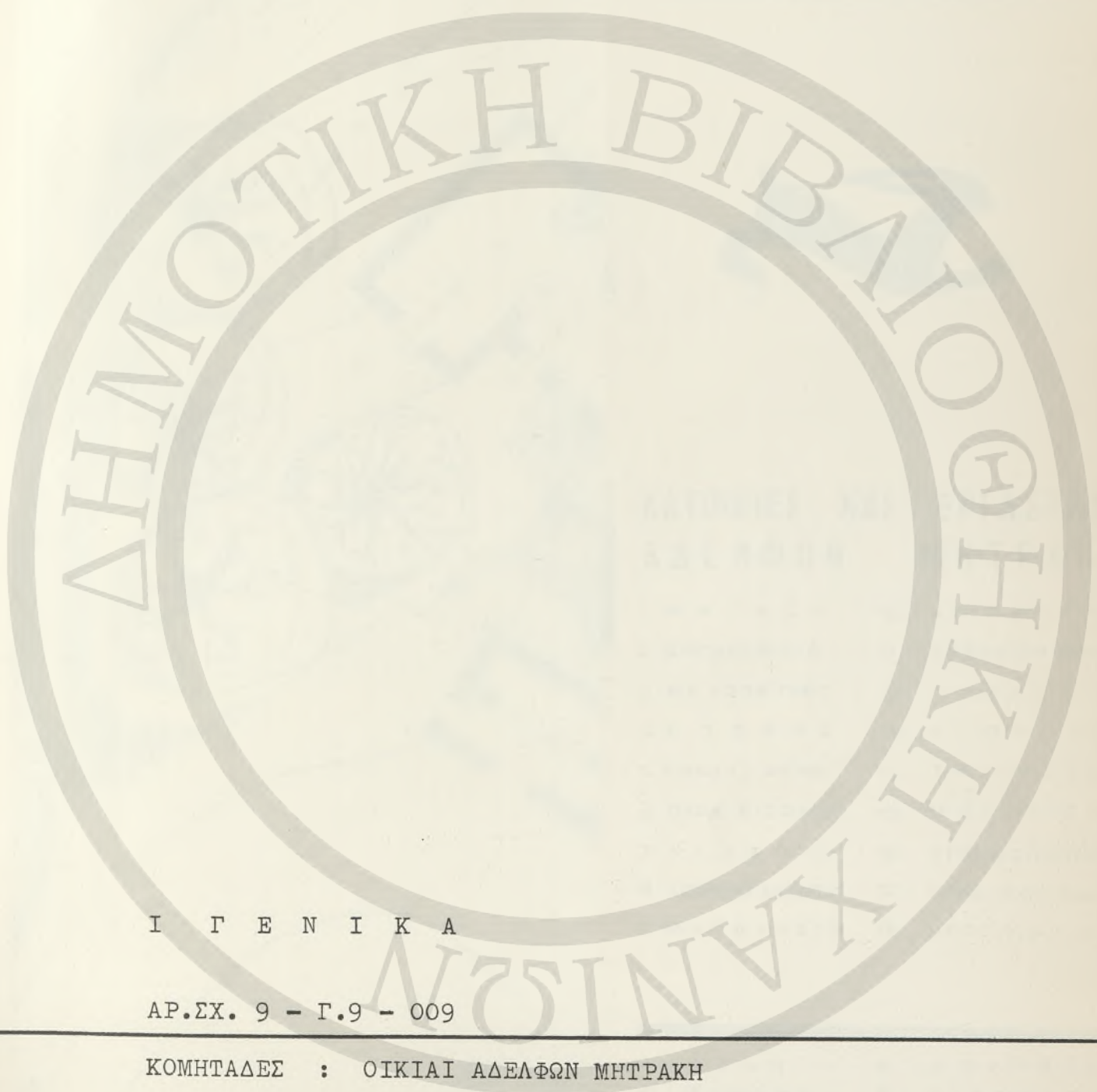
ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ

A ΣΠΙΤΙ ΜΑΝΩΛΗ ΜΑΛΑΝΔΡΑΚΗ (ΔΙΩΡΟΦΟ)

B ΣΠΙΤΙ ΝΙΚΟΛΑ ΤΖΑΡΔΗ (ΤΜΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΩΡΟΦΟ)

ΚΟΜΗΤΑΔΕΣ

Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ. 9 - Γ.9 - 009

ΚΟΜΗΤΑΔΕΣ : ΟΙΚΙΑΙ ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΗΤΡΑΚΗ

ΚΟΜΗΤΑΔΕΣ

ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΗΤΡΑΚΗ

1. ΜΑΓΑΖΙ	10. «ΑΝΗΦΟΡΑΣ»
2. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ	11. ΣΚΑΛΑ ΟΡΟΦΟΥ
3. ΜΥΛΟΠΕΤΡΕΣ	12. ΛΙΑΚΟΤΟ
4. ΣΤΕΡΝΑ	13. ΔΙΟΡΟΦΟ
5. ΚΑΝΑΛΙ ΝΕΡΟΥ	14. ΤΡΙΟΡΟΦΟ
6. ΠΥΛΗ ΕΙΣΟΔΟΥ	15. ΜΑΓΕΙΡΕΙΟ
7. ΛΙΑΚΟΤΟ	16. ΣΠΗΛ. ΚΟΛΥΜΠΟΣ
8. ΔΙΟΡΟΦΟ ΔΟΜΑΤΙΟ	17. ΠΡΟΣ ΒΟΥΒΑ
9. ΜΑΓΕΙΡΕΙΟ	18. ΠΡΟΣ ΧΩΡΑ

Α: ΑΥΛΗ Φ: ΦΟΥΡΝΟΣ
Κ: ΚΑΜΑΡΑ Ε: ΕΙΣΟΔΟΣ

ΚΛΙΜΑΞ 1:200

0 1 2 3 4 5 10 ΜΕΤΡΑ 15

Κ Ο Μ Η Τ Α Δ Ε Σ

Σ Π Ι Τ Ι Α Π Α Ν Ω Σ Τ Ο Ν Δ Ρ Ο Μ Ο

Ο Α Γ Ι Ο Σ Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Ο Σ
Τ Ο Υ Ι Ω Α Ν Ν Ο Υ Π Α Γ Ω Μ Ε Ν Ο Υ

Φυσιολογικός αποθέτης Μνημείων Τέχνης ή 'Επαρχία Σφακίων διατηρεῖ ἀκέραια τήν πολιτιστική κληρονομία της ἀπό τήν Προϊστορία μέχρι σήμερα.

5.1.0 Ἀρχαιολογικά

Τά κύρια ἀρχαῖα μνημεῖα τῆς περιοχῆς εἶναι γνωστά μόνον ἀπό περιγραφάς ταξειδιωτῶν καί ἀπό κλασσικά κείμενα. Στήν Φάραγγα τῆς Σαμαριάς π.χ., δέν ἠδυνήθημεν νά ἐντοπίσωμεν τά ἐρεῖπια τῆς ἀρχαίας πόλεως Καινώ.

Γνωρίζομεν ὅμως ἀπό τάς ἐπιγραφάς, τά νομίσματα, τά τυχαῖα εὐρήματα, τά λείψανα κτισμάτων εἰς Ἀγίαν Ρουμέλην, Ἀράδαινα, Ἀνώπολιν, Λουτρόν, σέ ποιά σημεῖα τῆς Ἐπαρχίας εὐρίσκοντο οἱ ἀρχαῖες πόλεις τοῦ " Κοινοῦ τῶν Ὀρειῶν " : Τάρρα, Ἀραδὴν, Ἀνώπολις, Φοῦνιξ.

Εἰς ὀλόκληρον τήν Ἐπαρχίαν ἔγινε μόνον μία σύντομος ἀνασκαφή ἀπό τήν Ἀμερικανική Ἀρχαιολογική Σχολή Ἀθηνῶν στό νεκροταφεῖον τῆς ἀρχαίας Τάρρας - Ἀγίας Ρουμέλης.

Ἐπείγει ἡ ἐκπόνησις ὑπὸ τῆς ἀρμοδίου Ὑπηρεσίας ἐνὸς ἔστω καὶ προχείρου ἀρχαιολογικοῦ Χάρτου τῆς Ἐπαρχίας, ὥστε νὰ γίνῃ ἀργότερον δυνατὴ ἡ ἐπισήμανσις, ταῦτισις καὶ προστασία τῶν τόσο σημαντικῶν αὐτῶν ἀρχαιολογικῶν χώρων.

5.1.1 Β υ ζ α ν τ ι ν ἄ

Ἐξ ἴσου σημαντικὰ μὲ τὰ ἀρχαῖα, εἶναι καὶ τὰ βυζαντινὰ καὶ μεσαιωνικὰ λείψανα τῆς Ἐπαρχίας. Δυστυχῶς τὰ περισσότερα δὲν ὑπάρχουν πλέον παρά μόνον εἰς τὴν μνήμην τῶν κατοίκων.

Ἀπὸ τὰ ὀλίγα πού σώζονται ἀκόμη ἀναφέρομεν τὰ σημαντικώτερα, τὰ ὅποια καὶ εὐρίσκονται τελείως ἐγκαταλελειμένα καὶ ὑπὸ ἐρείπωσιν.

Ἀπὸ τῆς 100 περίπου ἐκκλησίαις τῆς Χώρας Σφακίων π.χ. 40 ἐξέλιπον τελείως, 40 ἠρημώθησαν καὶ μόνον 22 λειτουργοῦνται.

Τέλος ἡ ἀνοικοδόμησις καὶ συντήρησις των ἐκτελεῖται μὲ καταστρεπτικὰ ΠΑΝΤΟΤΕ ἀποτελέσματα διὰ τὴν ἱστορικῆν των μορφήν.

5.1.2 Μ ε σ α ι ω ν ι κ ἄ

Κυρίως κάστρα, ἐκκλησίαις καὶ ἔχνη ἐνετικῆς καὶ ὀθωμανικῆς κυριαρχίας.

Θά προταθῆ ἡ προστασία καί πιθανῶς ἡ ἀνοικοδόμησις ὀρισμένων ἐξ αὐτῶν /"Κουλές" Χώρας Σφακίων εἰς πρώτην φάσιν, καί Λουτροῦ, Ἀγίας Ρουμέλης εἰς δευτέραν καί τρίτην. Μεταξύ αὐτῶν πρωτεύουσαν θέσιν κατέχει τό φημισμένο "Φραγγοκάστελλο".

5.1.3 Σ ύ γ χ ρ ο ν α

Σ'αὐτήν τήν κατηγορίαν πρέπει νά κατατάξωμεν πολλές ἀπό τίς κατοικίες τῆς Ἐπαρχίας, τῶν ὁποίων τό πρόβλημα προστασίας ἐθέσαμεν εἰς τό Κεφ. 4.0.0. καί θά ἐπανέλθωμεν εἰς τό Κεφ. περὶ "Διαφυλάξεως Ἱστορικοῦ Πλούτου".

Παραθέτομεν /Σχ. 006 ἕως Σχ. 009 καί Σχ. 011., χαρακτηριστικά παραδείγματα κατοικιῶν τά ὅποια θεωροῦμεν ἄξια ὅπως ἀνακηρυχθοῦν εἰς "Ἱστορικά Μνημεῖα" .

Κ Ο Μ Η Τ Α Δ Ε Σ

- 1. ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΩΡΙΟΥ
- 2. ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΩΜΕΝΟΥ
- 3-4. ΣΠΙΤΙ ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΗΤΡΑΚΗ
- 5. ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

1 ▲

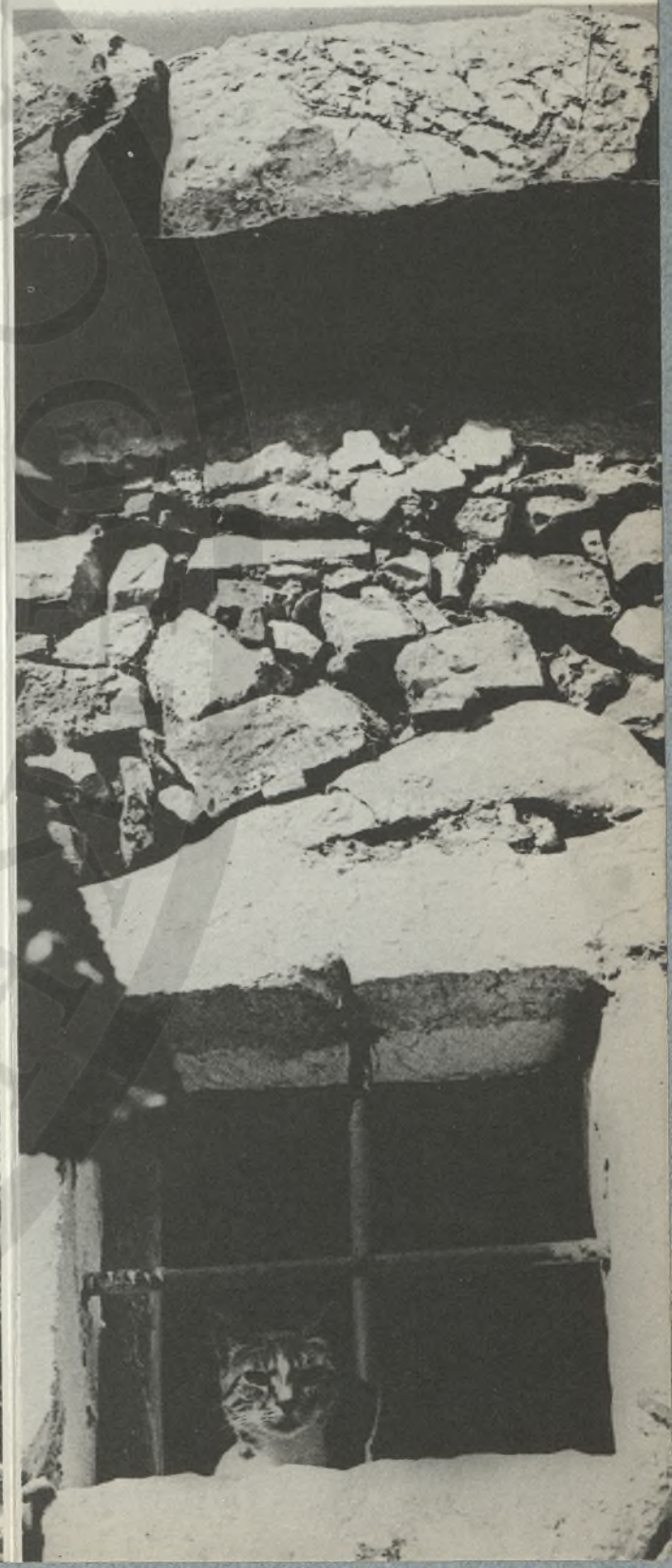
2 ▲

4 ▼

5 ▶

3 ▼

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Γ Ω Ν Ι

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

Φ Υ Σ Ι Κ Ο Υ Κ Α Ι Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Κ Ο Υ Π Λ Ο Υ Τ Ο Υ

6.1.0 Τ ά Μ έ σ α

Ἐκ τῶν νόμιμα γνωστῶν μέσα τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἀμέσως στήν περιοχὴν, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν ἤδη κείμενες διατάξεις, ἀναφέρομεν :

1ον Ἡ οὐσιαστικὴ ἐπίβλεψις καὶ ἀπαγόρευσις τῶν ἄνευ ἀδείας ἀνεγειρομένων, ἐπισκευαζομένων ἢ αὐξανομένων οἰκοδομῶν εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἐπαρχίαν.

2ον Ἀναστολὴ ἀδειῶν δομῆσεως λόγῳ ἐκπονήσεως " Ρυθμιστικοῦ Σχεδίου καὶ " Ὁρων Δομῆσεως " :

α. Εἰς τοὺς οἰκισμοὺς : Χώρα Σφανίων Λουτρόν, Ἁγία Ρουμέλη.

β. Εἰς τὴν παραθαλασσίαν Ζώνην : Ἁγία Ρουμέλη - Φραγγοκάστελλο.

3ον Ἀναστολὴ ὑπὸ τοῦ ΕΟΤ κάθε ἀδείας σκοπιμότητος τουριστικῆς ἐγκαταστάσεως εἰς τὴν Ἐπαρχίαν . Καὶ παράκλησις ὅπως ὁ ΕΟΤ μᾶς κοινοποιεῖ τὰ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας του μελετούμενα ἔργα, πρὸς ἐνημέρωσιν τουλάχιστον τῆς Μελέτης.

4ον Αύστηρά τήρησις τοῦ Νόμου περί Ἀρχαιοτήτων εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὰ παγκοσμίως γνωστά ἱστορικά Μνημεῖα, π.χ. τὸ Φραγγοκάστελλο.

5ον Διὰ τὴν περιοχὴν τῆς παραλιακῆς Ζώνης δύναται νὰ ἰσχύσῃ ὁ Νόμος.

Ἡ Ζώνη αὕτη, ὑπαγομένη εἰς τὰς ἐκτάσεις πού ἔχουν κλίσιν μεγαλυτέραν τῶν 40^ο/ο, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναδασωτέα καὶ νὰ ἀπαγορευθῇ ἡ χρῆσις τῆς δι' ἄλλους σκοπούς.

6ον Εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τῆς παραλιακῆς Ζώνης μέ μικράν κλίσιν νὰ καθορισθῇ ἐπακριβῶς καὶ νὰ τηρηθῇ τὸ χειμέριον κύμα ὡς ἐπίσης καὶ νὰ καθορισθῇ ἡ χρῆσις τοῦ ἐδάφους.

Ὁ βραδύς, βραδύτατος ρυθμὸς ἀναπτύξεως ὁ ὁποῖος ἐπικρατεῖ εἰς ὀλόκληρον τὴν Ἐπαρχίαν καθιστᾷ τὰς κειμένας Διατάξεις ἀποτελεσματικὰς εἰς τὴν παροῦσαν φάσιν.

6.1.1 Π ρ ο τ ᾶ σ ε ι ς

Πέραν τῶν διατάξεων αὐτῶν θὰ προτείνομεν τὴν ἄμεσον προώθησιν τῶν κάτωθι ἐνεργειῶν:

- 1/ Σύνταξιν Ἀρχαιολογικοῦ Χάρτου τῆς περιοχῆς.
- 2/ Κύρηξιν ὡς Ἀρχαιολογικῶν Μνημείων τῶν Οἰκισμῶν : Γωνί - Καλλικράτη - Μπρόσγυαλου Χώρας Σφακίων - Λουτροῦ - Ἀγίας Ρουμέλης - Σαμαριᾶς.

Αυτή ή κήρυξις προστασίας θά έπιβάλλει τόν διπλόν έλεγχον τών υποβαλλομένων άδειών /Σχέδιον Πόλεως και 'Αρχαιολογική 'Υπηρεσία/, θά έπιτρέψη τόν έλεγχον τών υπό τών κρατικών 'Υπηρεσιών έκτελουμένων έργων και θά έπαναφέρει σύν τῷ χρόνῳ είς τούς κατοίκους τήν άναγνώρισιν τής αξίας τής πνευματικής των κληρονομίας.

3/ Τήν κήρυξιν υπό τής 'Αρχαιολογικής 'Υπηρεσίας μεμονομένων ιστορικών Μνημείων είς κάθε Οίκισμόν, τουλάχιστον μιās οίκιας ανά οίκισμόν.

6.1.2 Σ υ ν τ ή ρ η σ ι ς 'Α πο κα τ ά σ τ α σ ι ς κα ί Δ ι ά θ ε σ ι ς Ο ί κ ι ῶ ν

Όφείλει νά καταβληθῆ κάθε προσπάθεια ὅπως είς τούς οίκισμούς άνοικοδομηθῆ, έκσυγχρονισθῆ και χρησιμοποιηθῆ καταλλήλως ανά μία τουλάχιστον κατοικία. 'Η διάθεσις τής κατοικίας αύτης δι'οιονδήποτε κοινοφελῆ ή άλλον σκοπόν είναι εύχερεστάτη.

Είς τήν Χώραν Σφακίων π.χ. οίκοδομήθηκε νέον κτήριον διά τήν Χωροφυλακήν, νέον διά τό Ταχυδρομετόν, οίκοδομεῖται ἤδη "μέγα" Κοινοτικόν 'Ιατρείον έντός τής μοναδικής Ζώνης άστικού πρασίνου δλοκλήρου τής 'Επαρχίας και μελετᾶται νέον Κοινοτικόν Κατάστημα είς τήν μόνην δυνατήν Πλατείαν τοῦ Οίκισμοῦ.

Τό πρώτον παράδειγμα ὀφείλουν νά δώσουν αί κρατικά 'Υπηρεσίαί παραδεχόμεναι ὅτι και αύταί και ή 'Επαρχία θά έξυπηρετηθοῦν άρτιώτερα μέ τήν άνοικοδόμησιν και έκσυγχρο-

νισμόν ὑπαρχόντων οἰκιῶν αἰ ὅποῃαι τουλάχιστον, εἰ μὴ τι ἄλλον εἶναι ἀποδεδειγμένων δυνατοτήτων, ἀξίας καὶ τέχνης.

6.1.3 Χρῆσις τῶν οἰκιῶν

Ἐκτός τῆς Ἐδρας τῶν Κρατικῶν καὶ Κοινοτικῶν Λειτουργειῶν, τὰ ἐπιδιορθούμενα οἰκῆματα δύνανται νά χρησιμοποιηθοῦν διὰ Ξενῶνες, ἔμπόριον, χῶρον συγκεντρώσεων, Μουσείου ἐπιτοπίου Τέχνης, Κοινοτικῆς Βιβλιοθηκῆς, κατοικίεσ πρός ἐνοικίασιν, στέγασιν βιοτέχνων κ.τ.λ., ἀναλόγως μέ τάς ἀνάγκας ἐκάστου Οἰκισμοῦ.

6.1.4 Πρώτη Καταγραφή

Παραθέτομεν πίνακαν Φυσικῶν καὶ Ἱστορικῶν Μνημείων καὶ πρότασιν διὰ τήν προστασίαν ἐκάστου εἰς τό Σχ. 012.

Κ Ο Μ Η Τ Α Δ Ε Σ

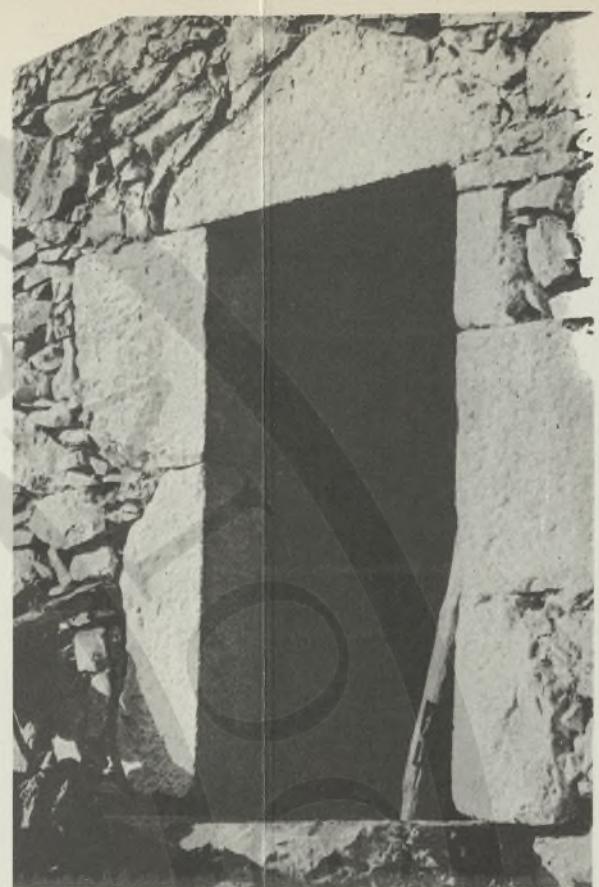
Δ Ω Μ Α Τ Α

Λ Ε Π Ι Δ Α ς Κ Υ Λ Ι Ν Τ Ρ Ι
ς Α Ν Η Φ Ο Ρ Α Σ

Γ Ω Ν Ι

Κ Α Μ Α Ρ Ω Τ Ο Σ Π Ι Τ Ι
Μ Ε Α Ν Ω Φ Λ Ι Α

Γ Ω Ν Ι

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΕΣ
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΗΤΡΑΚΗ
1 Η ΚΑΜΙΝΑΔΑ / ΜΑΓΕΙΡΙΟ
2 Τ Ο Μ Α Γ Α Ζ Ι

7.1.0 Όδικόν Σύστημα

Ἡ Ἐπαρχία στερεῖται σχεδόν παντελῶς ὀδικοῦ δικτύου. Δέν ὑπάρχει σχεδόν οὐδεμία πρόβλεψις ἐντάξεως ἢ καὶ συνδέσεως τῆς μέ βασικόν κυκλοφοριακόν κύκλωμα.

Λόγῳ δέ τῆς φυσικῆς διαπλάσεως τῆς, ἀδυνατεῖ νά ὀλοκληρώσῃ ἐσωτερικόν κύκλωμα.

7.1.1 Τουριστικὴ Διακίνησις

Ὁ κύκλος :

Χ Α Ν Ι Α - Ὀμαλός - Ευλόσκαλο - Σαμαριά -
 Ἄγία Ρουμέλη - Χώρα Σφακίων - Βρῦσες - Χ Α Ν Ι Α
 περιέχει καὶ τοὺς τρεῖς τρόπους ἐπικοινωνίας :

δι' αὐτοκινήτου	Χανιά	-	Ευλόσκαλο
μέ πεζόδρομο	Ευλόσκαλο	-	Ἄγία Ρουμέλη
διὰ θαλάσσης	Ἄγία Ρουμέλη	-	Χώρα Σφακίων
δι' αὐτοκινήτου	Χώρα Σφακίων	-	Χανιά

Άμέσου αναγκαιότητας είναι ή ασφαλτόστρωσις τοῦ τμήματος τοῦ αὐτοκινητοδρόμου : Λάκκων - Ὀμαλοῦ - Ευλόσκαλου / 18 χιλιόμετρα περίπου / καί τοῦ τμήματος Ἴμπρου - Χώρας Σφακίων / 13 χλμ. περίπου /.

7.1.2 Διακίνησις διὰ θαλάσσης

Τῆς αὐτῆς ὑψίστης σημασίας, ἴσως καί μεγαλυτέρας, εἶναι καί ή ὀργάνωσις τῆς θαλασσίας διακινήσεως, ή ὁποία μέχρι σήμερον ἐκτελεῖται τυχαίως καί μέ ιδιωτικήν πρωτοβουλίαν μέσῳ πολύ μικρῶν σκαφῶν.

Ἡ ἐπίλυσις αὐτοῦ τοῦ προβλήματος ἀπησχόλησε πολλαπλῶς τοὺς μελετητάς καθ' ὅσον, μακράν κάθε προτάσεως ἀνπτύξεως, ή θαλασσία αὐτή συγκοινωνία ἀποτελεῖ θέμα ἐπιβιώσεως ή ἐγκαταλείψεως τοῦ οἰκισμού Ἀγίας Ρουμέλης. Ἐπί πλέον δέ ἐνεργεῖ ἀνασταλτικῶς δι' ὅλοκληρον τήν θαλασσίαν Ζώνην Ἀγίας Ρουμέλης - Σφακίων:

7.1.3 Σύνδεσις

μέ τās ἀνατολικάς ἐπαρχίας

Ὡς ἔργον ἀμέσου προτεραιότητος προτείνομεν τήν ἀσφαλτόστρωσιν τοῦ μόνου δυνατοῦ, πρός τό παρόν, παραθαλασσίου δρόμου τῆς Ἐπαρχίας, ὁ ὁποῖος μέσῳ Κομητάδων - Σκαλωτῆς,

συνδέει τήν Χώρα Σφακίων μέ τό Φραγγοκάστελλο καί δίνει άμεση διέξοδο στόν Νομό Ρεθύμνης.

Μέ αύτόν τόν τρόπον συνδέεται ή Έπαρχία μέ τίς ανατολικές βασικά τουριστικές περιοχές τής Κρήτης μέσω του προβλεπομένου νοτίου άξονος κυκλοφορίας /ΥΠΑΚ/.

Γιά τόν ίδιο λόγο /άφίξεις από ανατολική Κρήτη/ καί είς δευτέραν σειράν προτεραιότητας, πρέπει νά αντιμετωπισθ ή διάνοιξις τής όδοϋ Άσπ Γωνιά - Καλλικράτη - Άσφένδου καί από έκει, μέ άπαραίτητη επιδιόρθωση τής ύπαρχούσης, πρός Ίμπρου καί Χώρα Σφακίων.

7.1.4 Νέα ι συνδέσεις μέ Χανιά καί Έπαρχίαν Σελίνου

Στό κεφάλαιο τής συνδέσεως τής Έπαρχιας μέ τά μεγάλα άστικά κέντρα θά προτείνομεν άκόμη:

1ον Τήν παραλλαγήν εισόδου μέσω Χανίων είς Όμαλόν, από τόν "Σεληνιώτικο Γύρο", διά τής ύπαρχούσης όδοϋ, ή όποία πρός τό παρόν άπαιτεί καλήν συντήρησιν /δευτέρα προτεραιότης/.

2ον Νά έξετασθ ή πιθανότης διανοίξεως δασικής όδοϋ Άνωπόλεως - Λευκών Όρέων - Θέρισου - Χανίων, ή όποία προσφέρει πολλάς οικονομικάς καί τουριστικάς δυνατότητας : κτηνοτροφία, δασικός πλούτος, χειμερινός τουρισμός, περιηγήσεις /τετάρτη προτεραιότης/.

3ον Είς τελικήν φάσιν θά αντιμετωπισθ ή διάνοιξις

της οδοῦ Ἀνωπόλεως - Ἀγίου Ἰωάννου - Ευλοσκάλου - Ὀμαλοῦ - Σελινιώτικου Γύρου - Σούγιας, διὰ τὴν ἄμεσον χερσαίαν σύνδεσιν μὲ τὴν Ἐπαρχίαν Σελίνου.

7.1.5 Ἐσωτερικὰ Κυκλώματα

Διὰ τὴν ἐσωτερικὴν διακίνησιν τῆς Ἐπαρχίας θὰ προταθῆ /τρίτη προτεραιότης/ ἡ διάνοιξις τῆς οδοῦ Ἀνωπόλεως - Ἀράδαινας - Ἀγίου Ἰωάννου - Λιβανιανῶν - Λουτροῦ.

Πρέπει νὰ δοθῆ μεγάλη προσοχὴ εἰς τὸ σημεῖον συνδέσεως τῆς οδοῦ αὐτῆς μὲ τὸν Οἰκισμόν τοῦ Λουτροῦ.

Τὰ πρῶτα συμπεράσματα καταλήγουν εἰς τὸ ὅτι ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ Οἰκισμοῦ /στάθμευσις, κλπ./ πρέπει νὰ παραμελῆ ὑψηλὰ καὶ εἰς τὴν δυτικὴν κλιτύν τοῦ γηλόφου, οὕτως ὥστε νὰ διατηρηθῆ ἀνέπαφον τὸ φυσικὸν ἀμφιθέατρον τοῦ ὄρου Λουτροῦ.

Τὸ δὲ χωριὸν νὰ συνδεθῆ μὲ τὴν ὁδὸν διὰ "βοηθητικοῦ" πεζοδρόμου ἀρχιτεκτονικῆς μελέτης /καλντερίμι/.

7.1.6 Λουτρό - Χώρα Σφακίων

Ὡς τελευταία προτεραιότης προτείνεται ἡ παραθαλασσία ὁδὸς Λουτρό - Χώρα Σφακίων, καὶ μὲ ἀπόλυτον ἐπιφύλαξιν καθ' ὅτι μίαν διάνοιξιν κοινῆς ὁδοποιΐας θὰ καταστρέψῃ ὀλόκληρη τὴν παραθαλασσία αὐτῆς ζώνη /ἄκτες : Γλυκὰ Νερά, Ἴλιγκας, Σπήλαια, κλπ./.

7.1.7 "Α σ φ ε ν δ ο ς - Χ ώ ρ α Σ φ α κ ί ω ν

Ὡς τελευταία ἐπίσης φάσις προτείνεται ἡ ἀντιμετώπισις τῆς διανοίξεως τῆς ὁδοῦ Ἴσφένδου - Βουβᾶ - Χώρας Σφακίων.

7.1.8 Θ α λ α σ σ ί α Δ ι α κ ί ν η σ ι ς

Ὡς πρωταρχικόν παράγοντα ἐπιβιώσεως, ὡς ἤδη ἀνεφέρθη καί θά ἐπαναφερθῆ κατωτέρω, θεωροῦμεν τήν ἐγκαθίδρυσιν τακτικῆς θαλασσίας συγκοινωνίας : Παλαιόχωρα - Σούγια - Ἁγία Ρουμέλη - Λουτρόν - Χώρα Σφακίων - ΓΑΥΔΟΠΟΥΛΑΣ - ΓΑΥΔΟΥ - Παλαιοχώρας.

Ἡ εὐχή τῶν μελετητῶν θά ἦτο ὡς ἔδρα τοῦ πλοιαρίου νά ὀρισθῆ ἡ Χώρα Σφακίων. Καθώς ὅμως τό πρόβλημα εἶναι δεύτατον διά τήν Ἐπαρχίαν, ὁποιαδήποτε λύσις ἐπικρατήσῃ /ταχυδρομεῖον, κρατική ἐπιχορήγησις, ἰδιωτική πρωτοβουλία κλπ./ θά ἐγένετο ἀποδεκτὴ μέ ἄκραν ἀνακούφισιν ἐκ μέρους τῶν κατοίκων.

7.1.9 Ὁ μ α λ ὶ ς

Θά ἐπανέλθωμεν εἰς τόν χῶρον αὐτόν εἰς τόν δεύτερον τομέα τῆς Μελέτης "Σαμαριά". Εἰς τό κεφάλαιον τοῦτο θά προτείνωμεν νά μελετηθῆ καί ἀποπερατωθῆ ὁ περιφερειακός δρόμος τοῦ ὑψιπέδου, ἦτοι Λακκιώτικος Γῦρος - Σεληνιώτικος Γῦρος - Ευλόσκαλο - Λακκιώτικος Γῦρος.

7.2.0 Σ υ μ π ε ρ ά σ μ α τ α

Άμέσου αναγκαιότητας θεωρούμεν :

- A. Τήν Ύδρυσιν θαλασσίας Συγκοινωνίας
- B. Τήν ασφαλτόστρωσιν τῶν ὁδικῶν τμημάτων :
 - 1/. Ίμπρου - Χώρας Σφακίων
 - 2/. Λάκκων - Ξυλόσκαλου

καί ὡς τελευταίαν προτεραιότητα τοῦ τοπίου εἶναι τόσο ἐντο-
νος ὥστε ἡ διατήρησις της νά γίνεται /στήν εἰδική αὐτή
περίπτωση/ παράγων ἔλξεως καί ὄχι ἀναστολή τουριστικῆς
κινήσεως.

7.2.1

Κατεβλήθη προσπάθεια ὅπως ταξινομηθοῦν καί παρουσιασθοῦν
ὅλες οἱ ἀναγκαῖες διά τὰ θέματα κυκλοφορίας ἐπεμβάσεις, τόσο
ὅσον ἀφορᾷ τὰς ὑπό τῆς μελέτης θιγομένας περιοχάς, ὅσον καί
ὀλόκληρον τήν Ἐπαρχίαν. Σ./Σχ. 066, Ζ.Α./Σχ. 117,
Χ.Σ./Σχ. 165.

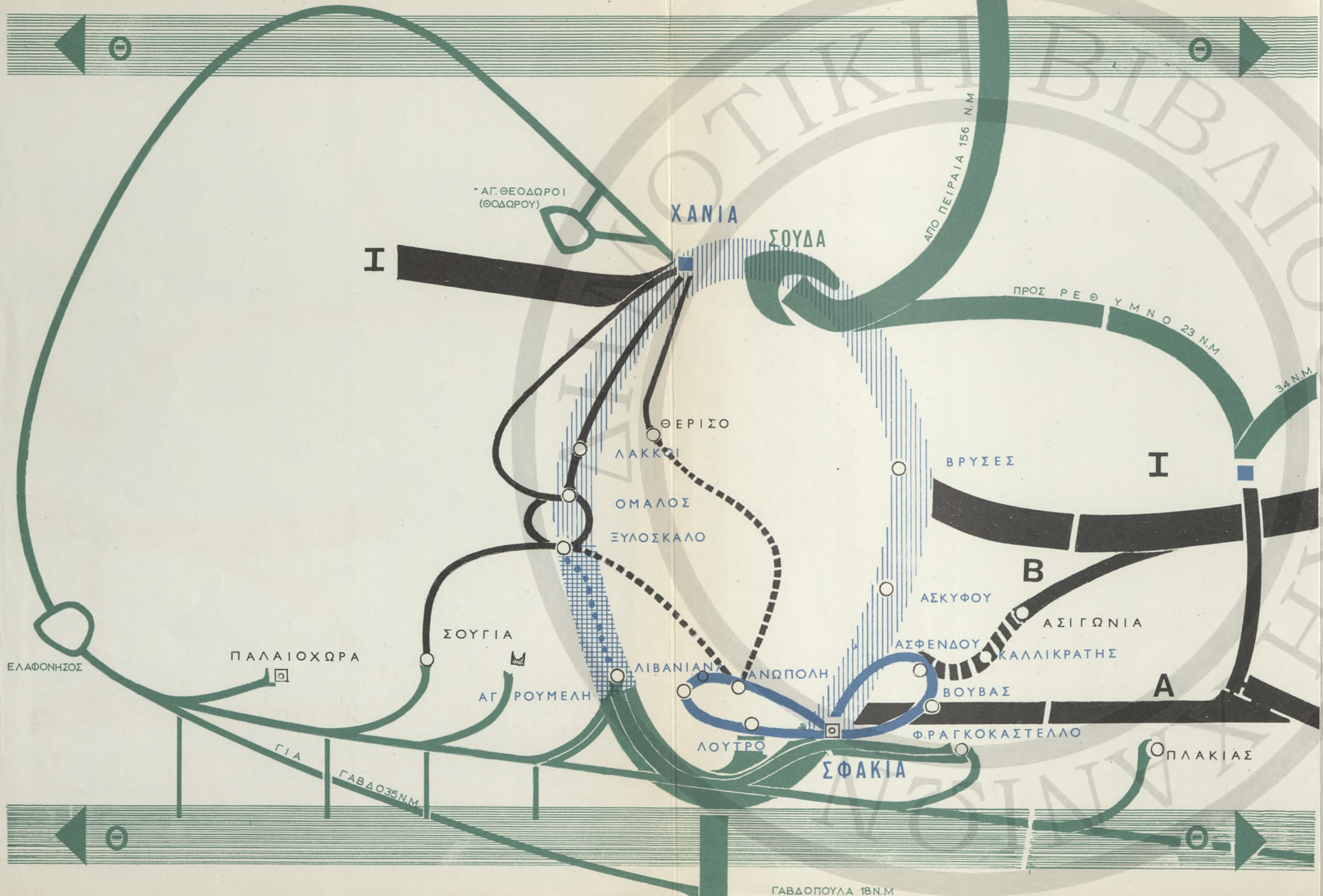

Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ. 2 - Γ.2 - 002

ΤΡΟΠΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

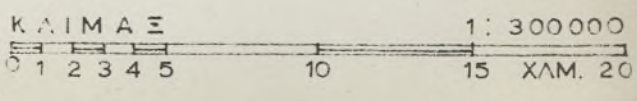
- ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΥ
- ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΕΡΣΑΙΟ ΚΥΚΛΩΜΑ

- I ΒΟΡΕΙΟΣ ΚΥΡΙΟΣ ΑΞΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
- A ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΔΕΣΙΣ Ν' ΑΞΩΝΟΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ
- B ΣΥΝΔΕΣΙΣ ΜΕ ΒΟΡΕΙΟ ΑΞΩΝΑ
- ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΝΟΙΞΕΙΣ
- ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ ΚΥΚΛΩΜΑΤΑ
- ||||| ΚΥΡΙΟ ΧΕΡΣΑΙΟ ΚΥΚΛΩΜΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
- ▨▨▨▨ ΠΕΖΟΙ

ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΚΥΚΛΩΜΑ

- ⊖ ΒΟΡΕΙΟΣ & ΝΟΤΙΟΣ ΑΞΩΝ ΘΑΛ. ΚΙΝΗΣΕΩΣ
- ΚΥΡΙΑΙ ΑΡΤΗΡΙΑΙ
- ΔΙΑΚΙΝΗΣΙΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΓΑΒΔΟΠΟΥΛΑ 18 Ν.Μ

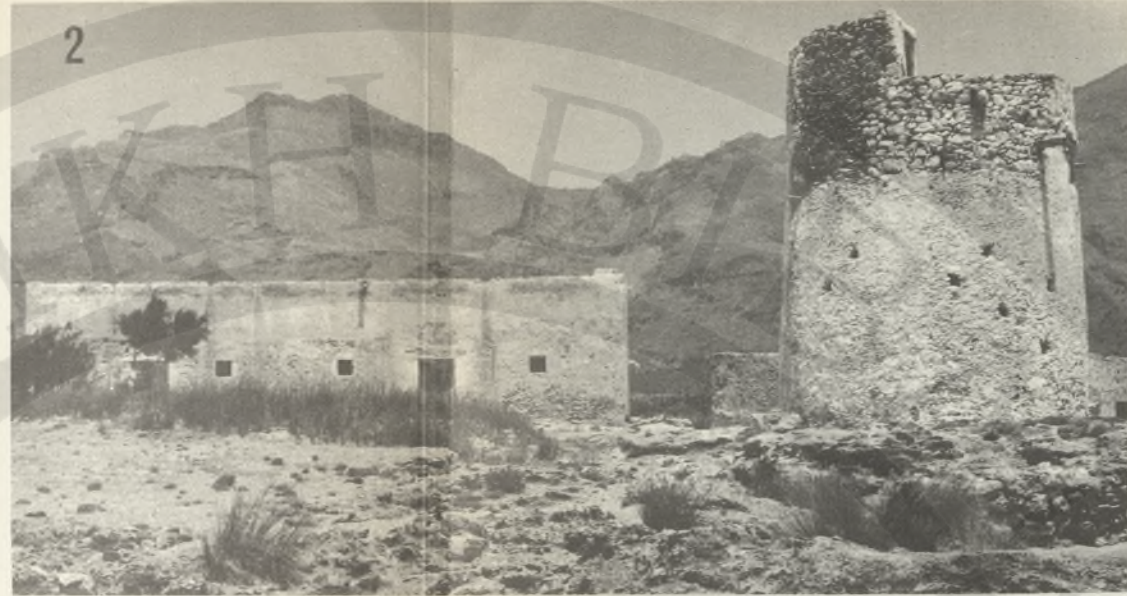
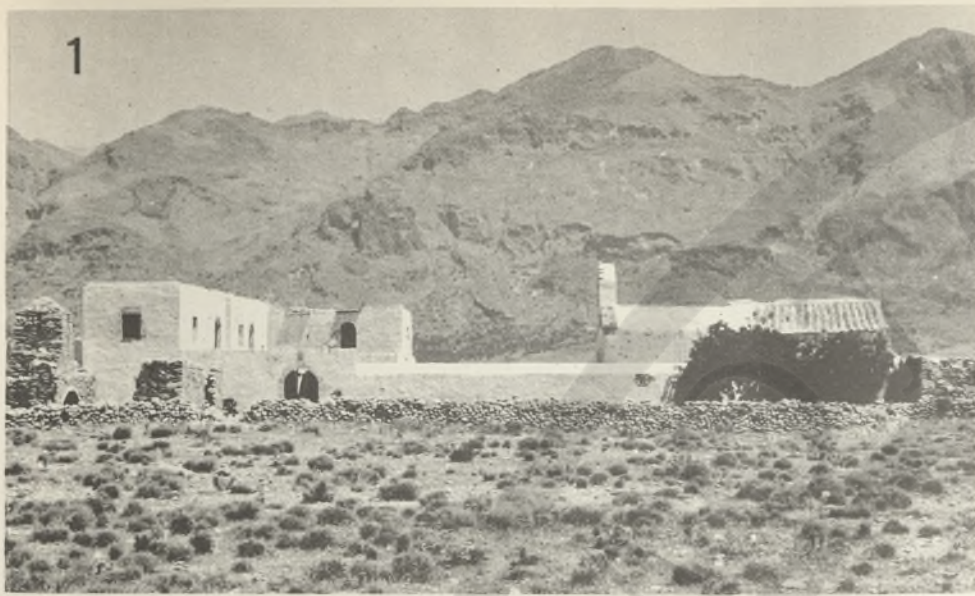
8.1.0 Μ ε λ έ τ η

Ἡ ἐπιλογή ὑπό τῆς ΥΠΑΚ τῶν τομέων Σαμαριάς καί Χώρας Σφακιῶν καί ἀργότερον ἡ ἐπικύρωσις των ὑπό τῆς Συμβάσεως ὡς ἀντικείμενα τῆς Μελέτης, ἀπεδείχθη κατά τήν τοποθέτησιν τοῦ πρόβληματος, ὡς ἄκρως εὐστοχος.

Ἐάν αἱ προτεινόμεναι λύσεις διά τάς κυρίας Ζώνας Μελέτης ἐφαρμοσθοῦν, αἱ εὐνοϊκαί ἐπιπτώσεις τῶν μέτρων θά ἐπεκταθοῦν φυσιολογικῶς εἰς ὁλόκληρον τήν Ἐπαρχίαν.

8.1.1 Μ έ τ ρ α

Ἐθίξαμεν εἰς κάθε Τομέα τῆς Μελέτης τά προτεινόμενα μέτρα καί θά ἐπανέλθωμεν δι' ἕν ἕναστον ἐξ αὐτῶν μέ πίνακας προτεραιότητος φάσεων.

ΦΡΑΓΚΟΚΑΣΤΕΛΛΟ

1 Η ΜΟΝΗ ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

2 Ο ΜΥΛΟΣ ΣΤΗΝ ΑΚΤΗ

3 Η ΜΟΝΗ ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

4 Τ Ο Κ Α Σ Τ Ρ Ο

8.1.2 Φραγκοιάστελλον

Εἰς τό σημεῖον αὐτό θά προτείνωμεν ὅπως τό ταχύτερον δυνατόν μεριμνήσῃ ἡ ΥΠΑΚ διά τήν Μελέτην διαφυλάξεως καί ἀναπτύξεως τῆς Ζώνης Χώρας Σφακίων - Φραγκοιάστελλου.

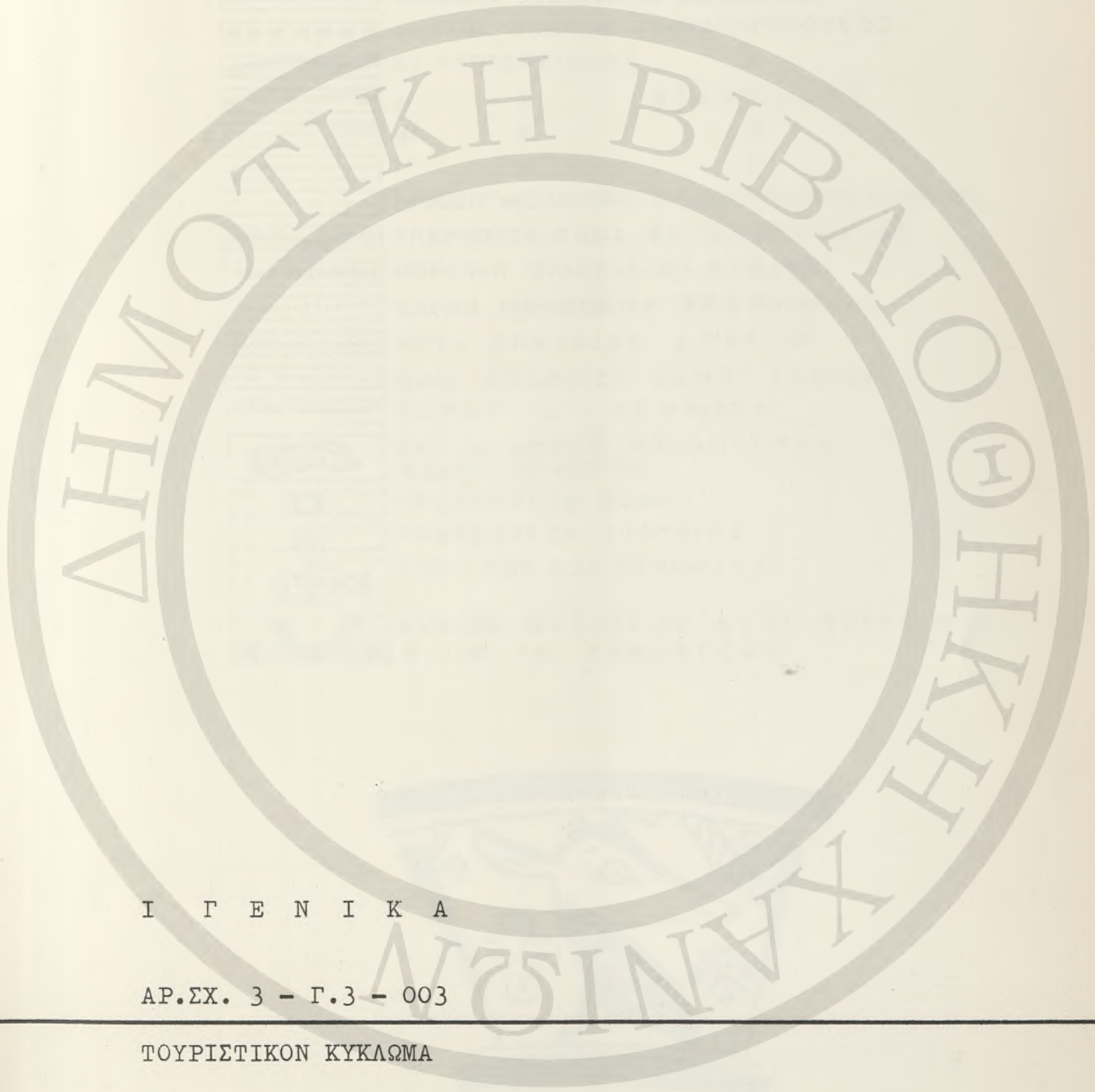
8.1.3 Ἀνάπτυξις Χώρας Σφακίων

Ἐκτός τοῦ ὑψίστου ἐνδιαφέροντος πού παρουσιάζει ἡ Ἀκτὴ τοῦ Φραγκοιάστελλου διά τόν τουρισμόν ἐν γένει εἰς τήν Ἑλλάδα, θεωροῦμεν ὅτι ἡ ἀνάπτυξις τῆς Χώρας Σφακίων / οἰκισμοῦ στερουμένου ἀκτῆς / , εἶναι ἀδύνατος ἐάν ἀποκοπῇ ἐκ τῶν δύο καιρίων πόλων ἔλξεως καί ἐνδιαφέροντος, οἱ ὁποῖοι φυσιολογικῶς τῆς ἀνήκουν καί τήν συμπληρῶνουν.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΝ ΚΥΚΛΩΜΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΝ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗΝ

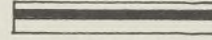
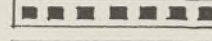

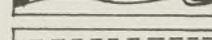
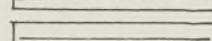
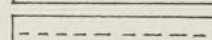
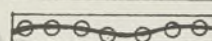
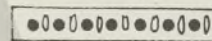
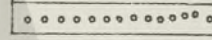
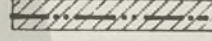
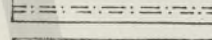
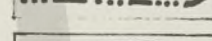

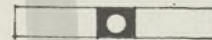
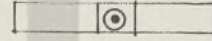
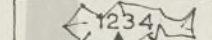
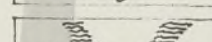

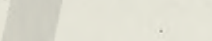

Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ. 3 - Γ.3 - 003

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΝ ΚΥΚΛΩΜΑ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΝ ΚΥΚΛΩΜΑ

- ΒΟΡΕΙΟΣ ΑΞΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ
- ΥΠΑΡΧΟΝ ΑΣΦΑΛΤΙΚΟΝ ΟΔΟΣΤΡΩΜΑ
- ΑΜΕΣΟΣ ΑΝΑΓΚΗ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΕΩΣ
- Α' ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΣ))
- Α')) ΔΙΑΝΟΙΞΕΩΣ
- Β'))))
- Γ'))))
- ΠΡΟΤΑΣΙΣ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΟΣ (ΠΡΟΣ ΕΞΕΤΑΣΙΝ)
- ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΟΔΟΣ ΕΚΤΟΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ
- ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΞΥΛΟΣΚΑΛΟ - ΣΑΜΑΡΙΑ
- ΒΑΣΙΚΑ ΜΟΝΟΠΑΤΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
- ΟΡΙΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΣΦΑΚΙΩΝ
- ΟΡΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ
- ΦΑΡΑΓΓΙΑ - ΡΕΜΜΑΤΑ
- ΚΥΡΙΑ ΧΩΡΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
- ΘΕΔΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ
- ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΝΟΜΟΥ
- ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΑΡΧΙΑΣ
- ΚΟΡΥΦΕΣ ΚΑΙ ΥΨΟΜΕΤΡΑ
- ΚΥΡΙΟΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΑΞΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ

ΚΛΙΜΑ Ε 1:150000
 0 1 2 3 4 5 10 ΧΙΛΙΟΜΕΤΡΑ 15

Κ Ο Μ Η Τ Α Δ Ε Σ

ΕΡΕΙΠΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΕ Σ

9.1.0 Σ τ α τ ι σ τ ι κ ά Σ τ ο ι χ ε ῖ α

Δέν προτιθέμεθα εἰς τό κεφάλαιον αὐτό νά παραθέσωμεν στατιστικά στοιχεῖα ἀφορῶντα τήν Ἐπαρχίαν.

Θά ἀναφέρωμεν μόνον τάς ἐπιδόσεις τῆς Ἐπαρχίας Σφακίων διά νά τονίσωμεν καί πάλιν τάς ἰδιομορφίας ποῦ τήν χαρακτηρίζουν καί διά νά ἐπιμείνωμεν πιεστικά στό πόσον ἐπιτακτική εἶναι ἡ ἀνάγκη μελετημένης ἐπεμβάσεως καί πόσον προσοδοφόρος δύναται αὕτη νά ἀποβῆ.

9.1.1 Ἐ π ι δ ό σ ε ι ς

1. Τήν σημαντικωτέραν Φάραγγα τῆς Ἑλλάδος, 18 χιλιόμετρα συνεχοῦς ἐνδιαφέροντος.
2. Τό μικρότερον κατά κεφαλῆν εἰσόδημα τῆς Κρήτης.
3. Τόν μοναδικόν εἰς τόν Κόσμον κρητικόν Αἴγαγρον καί τούς κρητικούς ἀετούς - Βιτσῖλες παγκοσμῖα ἐπίδοσις .

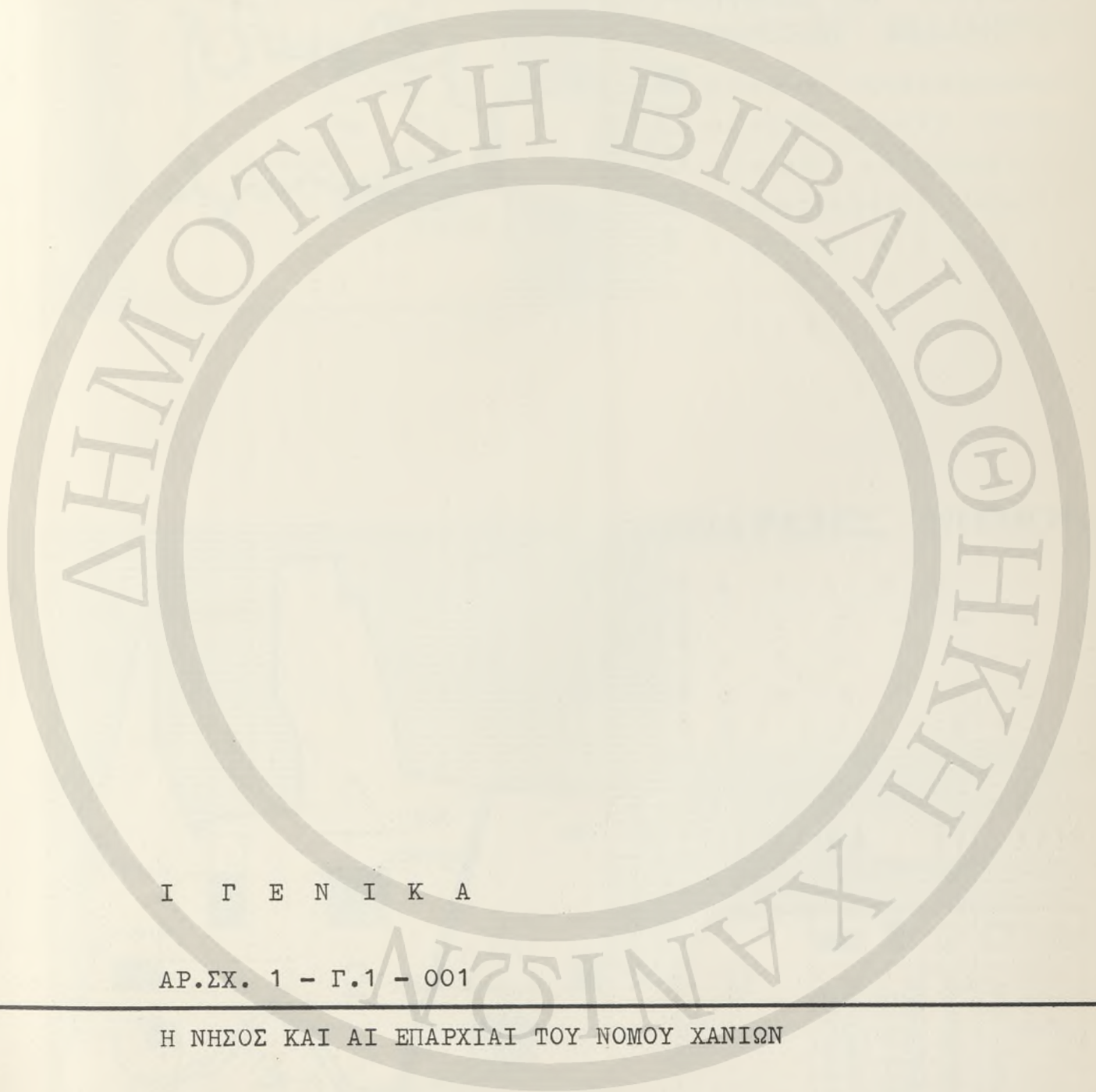
4. Τό μικρότερον ποσοστόν κατοίκων κατά τετρ.χλμ.
εἰς Ἑλλάδα καί Εὐρώπην /6,5 εἰς Ἐπαρχίαν Σφα-
κίων, 8 εἰς "Ἁγιον" Ὄρος/.
5. Τάς μεγαλυτέρας δασικάς ἐκτάσεις Κρήτης /33^ο/ο τῶν
δασῶν ὁλοκλήρου τῆς Νήσου.
6. Οὐδεμίαν δασικήν ὁδόν.
7. Τά μεγαλύτερα, περισσότερα καί ἀξιολογώτερα φαράγ-
για ὁλοκλήρου τῆς Ἑλλάδος /24/.
8. Τό μικρότερον μήκος ἀσφαλτοστρωμένων ὁδῶν/14 χλμ.
9. Μοναδικήν εἰς τόν κόσμον Χλωρίδα τῆς Φάραγγος, μέ
εἶδη πού δέν συναντῶνται ἄλλοῦ.
10. Καλλιεργήσιμον γῆν : Μηδέν.
11. Μίαν ἀπό τίς χαρακτηριστικώτερες μορφές κατοικίας τῆς
Ἑλλάδος καί τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου ἐν γένει.
12. Τό μικρότερον ποσοστόν ξενοδοχειακῶν ἐγκαταστάσε-
ων ὁλοκλήρου τῆς Νήσου/6 κλῖναι εἰς Χώραν Σφακίων.
13. Ὀκτώ ἀρχαίας πόλεις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Ἐπαρχίας :
Ἀνώπολις - Ἀπολλωνιάς - Ἀραδὴν - Ἐλυρος - Καινὴ -
Ποικιλασσός - Τάρρα - Φοῖνιξ.
14. Τόν μικρότερον ἀριθμόν μαθητῶν Δημοτικοῦ Σχολείου:
Οἱ 9 μαθηταί Ἀγίας Ρουμέλης, θά γίνουν 2 ἢ 3
κατά τό σχολικόν ἔτος 1967/68.
15. Τάς ὠραιότερας ἀκτὰς τοῦ Νομοῦ Χανίων καί ἐπὶ πλέον
μίαν νῆσον / Φραγκοκάστελλο, Ἀγία Ρουμέλη, Γαῦδος.
16. Οὐδεμίαν θαλασσίαν ἐπικοινωνίαν /6 φαρόβαρκες
ἀντιστοιχοῦν εἰς 3.057/κατοίκους/.

Είναι αδύνατον νά διαχωρίση κανείς τούς κατοίκους τῆς Ἐπαρχίας ἀπό τά φυσικά καί παραδοσιακά μνημεῖα, τά ὅποια αὐτοί οἱ ἴδιοι ἐδημιούργησαν.

Στενότατα δεμένοι μέ τόν περιβάλλοντα χῶρον, δίνουν συχνά τήν ἐντύπωσιν ὅτι πρόκειται περὶ κατοίκων τῆς ἀρχαίας Τάρρας ἢ Ἀραδῆνος μέ σύγχρονον / ἢ μᾶλλον μελλοντικήν/σκέψιν. ἀντίληψιν καί εὐφυΐαν.

Διά τό ὑπεράνω ὄλων σημαντικόν αὐτό στοιχεῖον, παραπέμπομεν εἰς τό κεφ. "Βιβλιογραφία τῆς Ἐπαρχίας Σφακίων".

Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ. 1 - Γ.1 - 001

Η ΝΗΣΟΣ ΚΑΙ ΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΧΑΝΙΩΝ

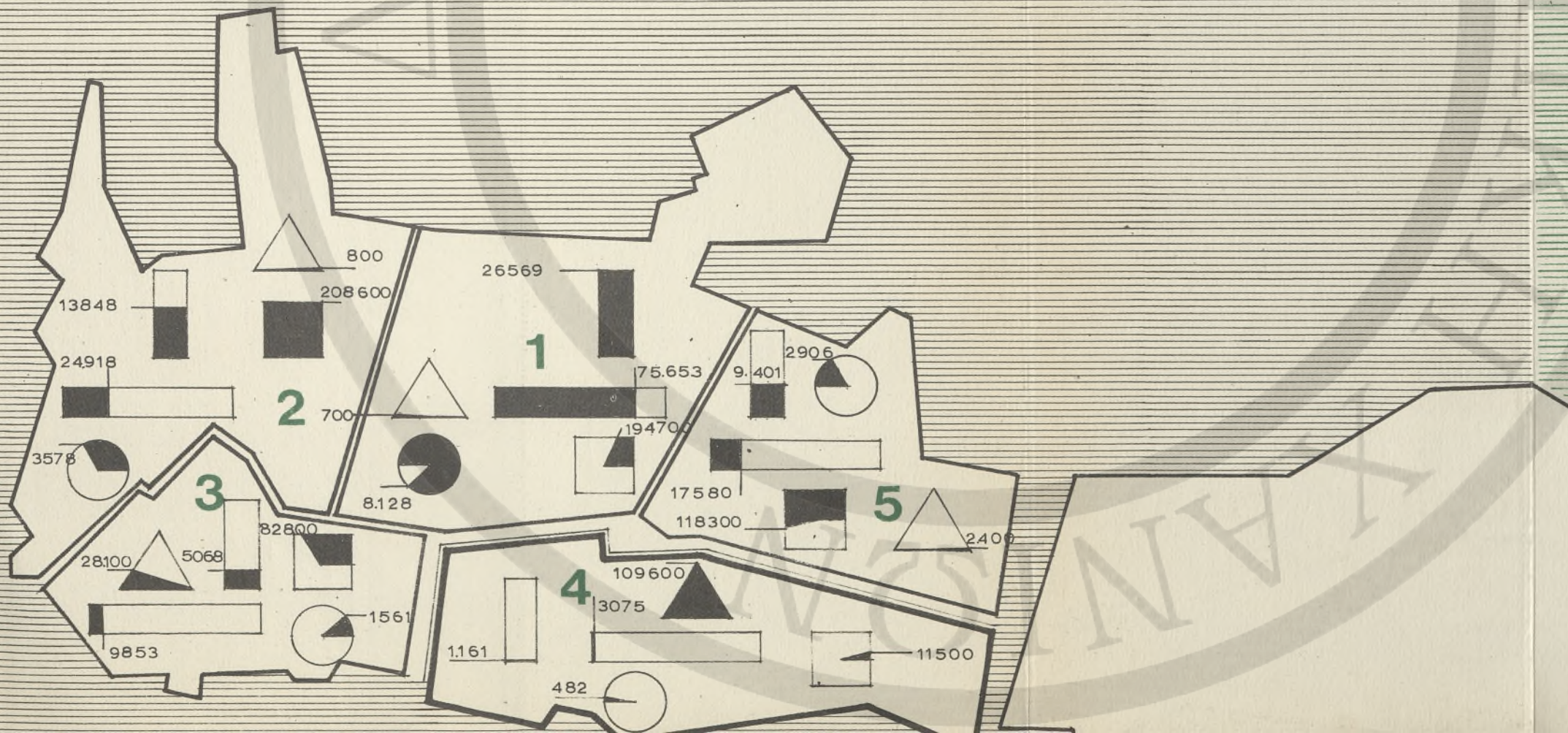
ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΝΗΣΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΙΣ ΘΑΛΑΜΗΓΩΝ

- ΠΛΗΡΗΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ
- ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΗ ΤΡΟΦΗ
- ΛΙΜΗΝ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ
- ⊙ ΡΑΔΙΟΣΥΝΔΕΣΙΣ (BEACON)
- ✕ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ
- ★ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ

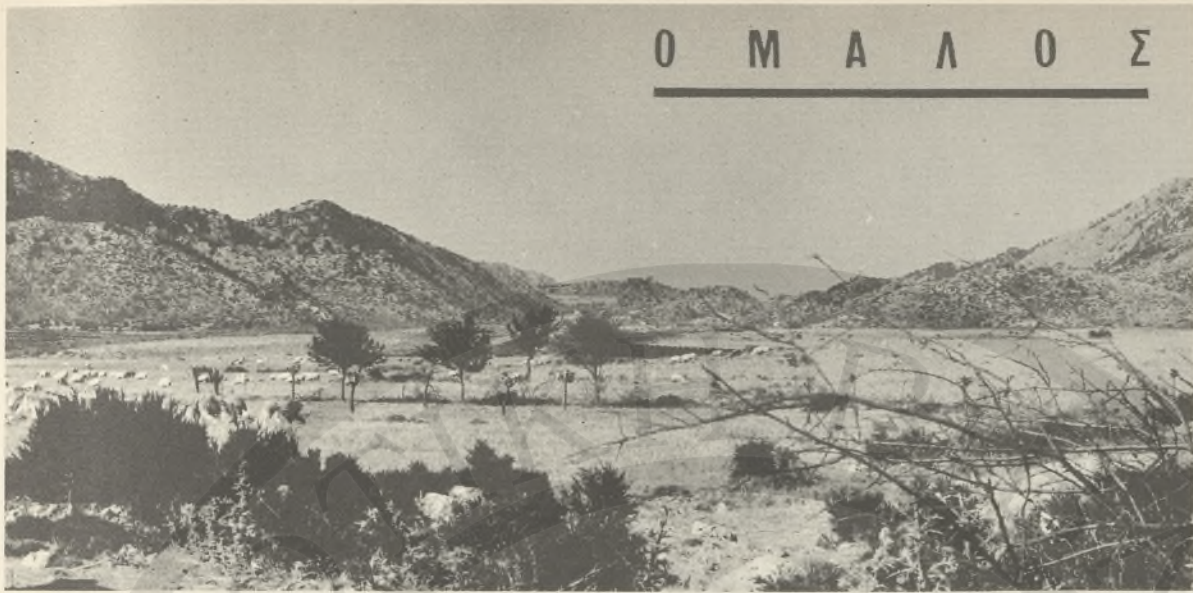
ΕΠΑΡΧΙΕΣ ΝΟΜΟΥ

- 1 ΚΥΔΩΝΙΑΣ
- 2 ΚΙΣΑΜΟΥ
- 3 ΣΕΛΙΝΟΥ
- 4 ΣΦΑΚΙΩΝ
- 5 ΑΠΟΚΟΡΩΝ

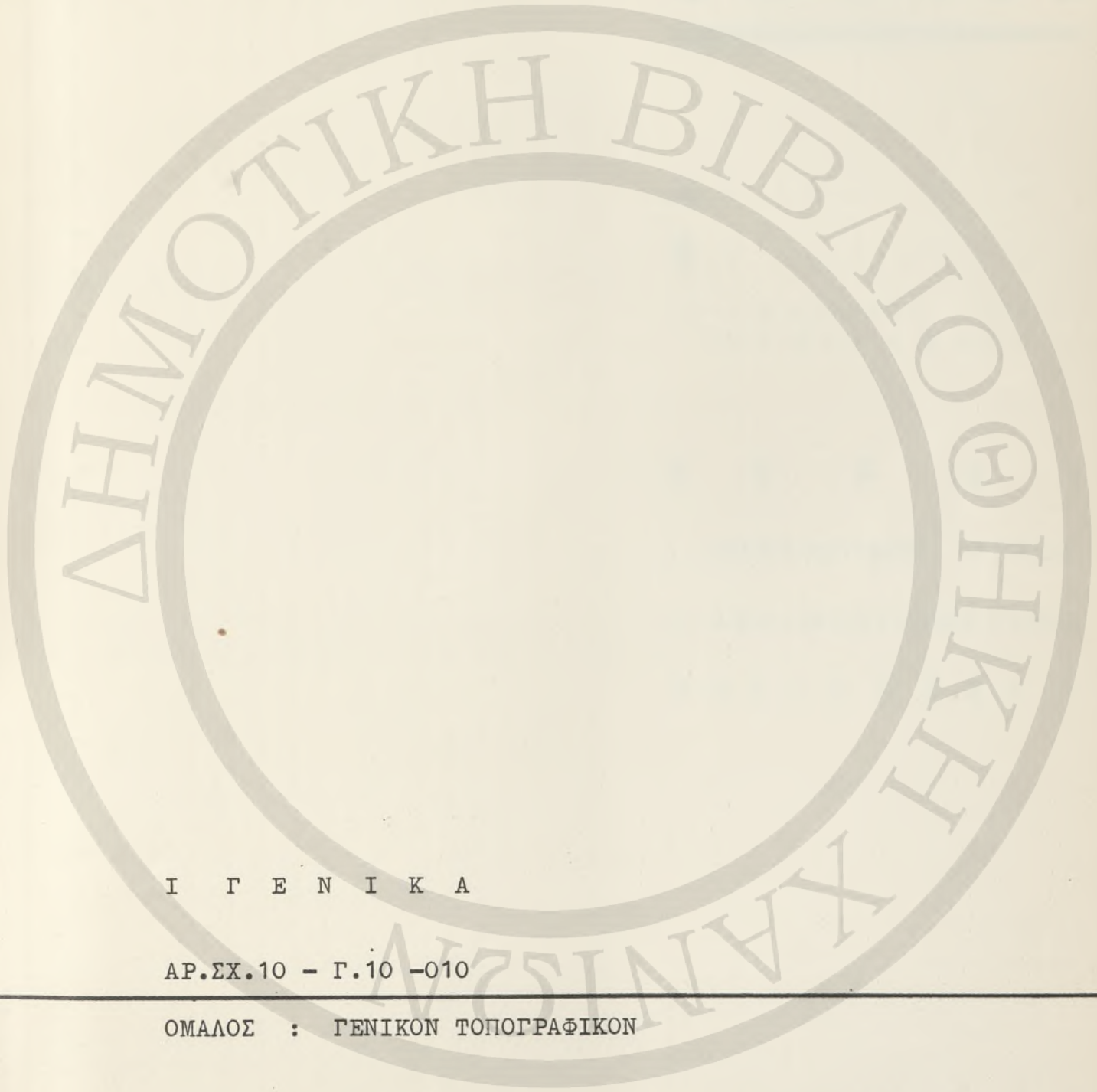
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΠΑΡΧΙΕΣ	ΚΥΔΩΝΙΑΣ	ΚΙΣΑΜΟΥ	ΣΕΛΙΝΟΥ	ΣΦΑΚΙΩΝ	ΑΠΟΚΟΡΩΝ	■	■	○	□	△
						ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΝΑΦΑΒΗΤΟΙ	ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΓΗ	ΔΑΣΙΚΗ ΓΗ
	75653	26569	8128	94700	700					
	24918	13848	3578	208500	800					
	9863	5068	1561	82800	28100					
	3057	1161	488	11500	109600					
	17580	9041	2906	18300	2400					

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ

Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ.10 - Γ.10 -010

ΟΜΑΔΟΣ : ΓΕΝΙΚΟΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

ΧΩΣΤΗ ΧΑΝΙΑ
ΑΠΟ ΛΑΚΚΟΥΣ

ΠΙΑ ΛΑΚΚΟ
ΚΑΛΛΕΡΓΗ

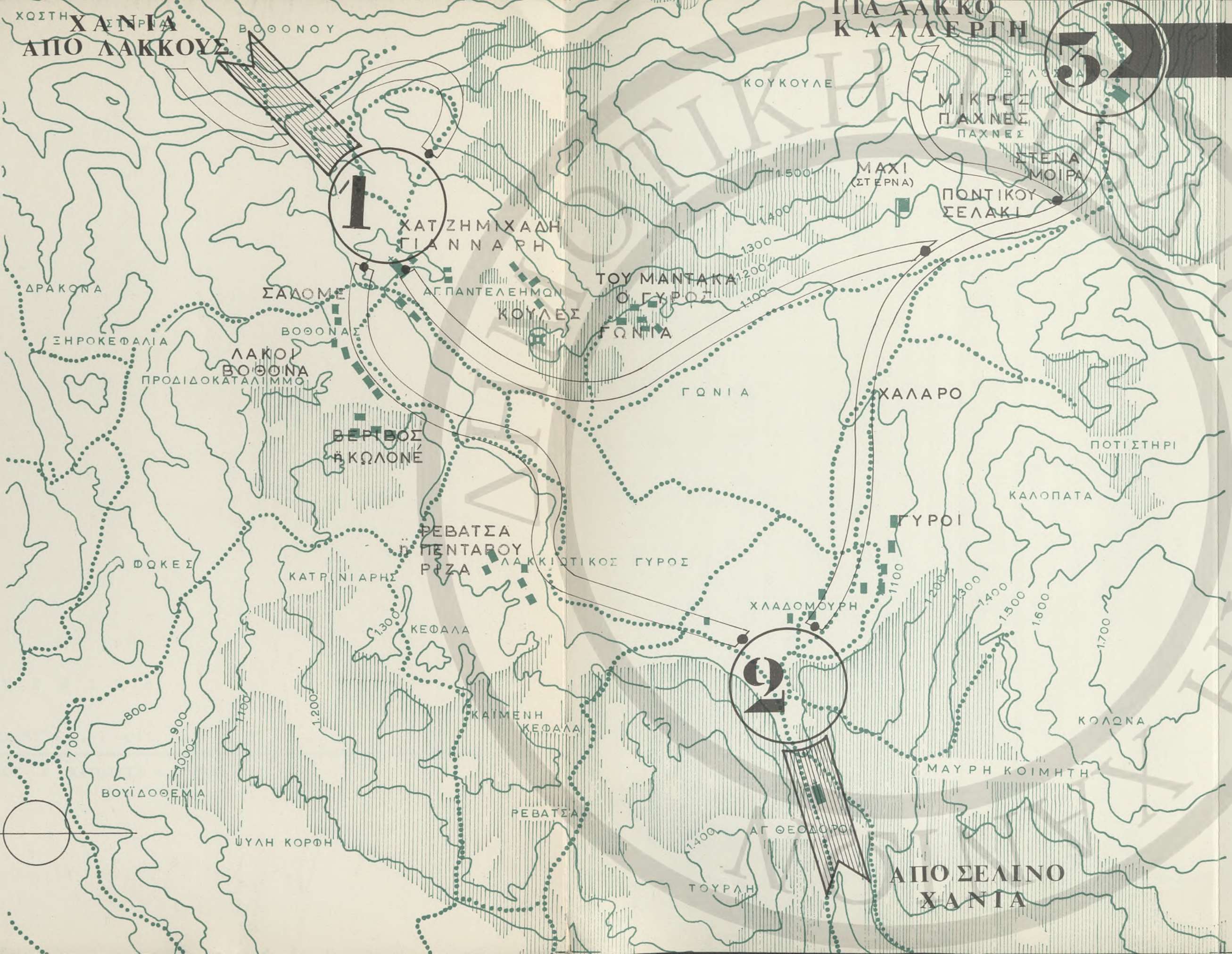
ΣΑΜΑΡΙΑ

ΟΜΑΛΟΣ

- ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
- ⊕ ΕΚΛΗΣΙΕΣ
- ΑΜΑΞΩΤΟΙ ΟΔΟΙ
(ΠΡΟΤΗΝΟΜΕΝΟΙ)

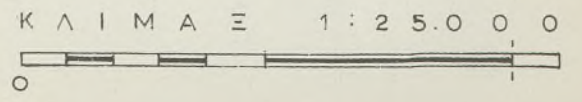
Π Ο Ρ Ο Ι

- 1 - ΛΑΚΚΙΩΤΙΚΟΣ ΓΥΡΟΣ
- 2 - ΣΕΛΙΝΙΩΤΙΚΟΣ ΓΥΡΟΣ
- 3 - ΞΥΛΟΣΚΑΛΟ

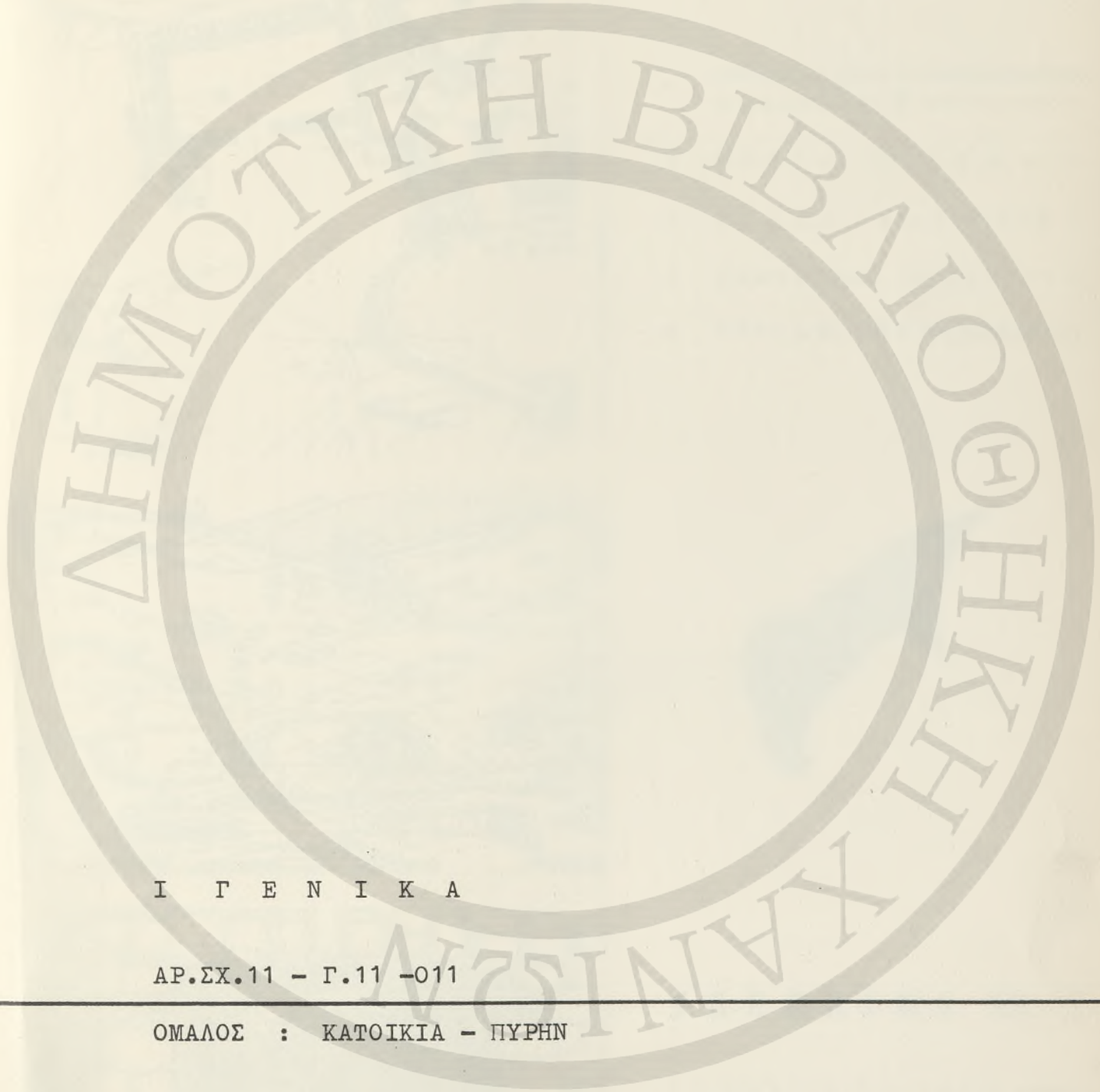

B

ΑΠΟ ΣΕΛΙΝΟ
ΧΑΝΙΑ

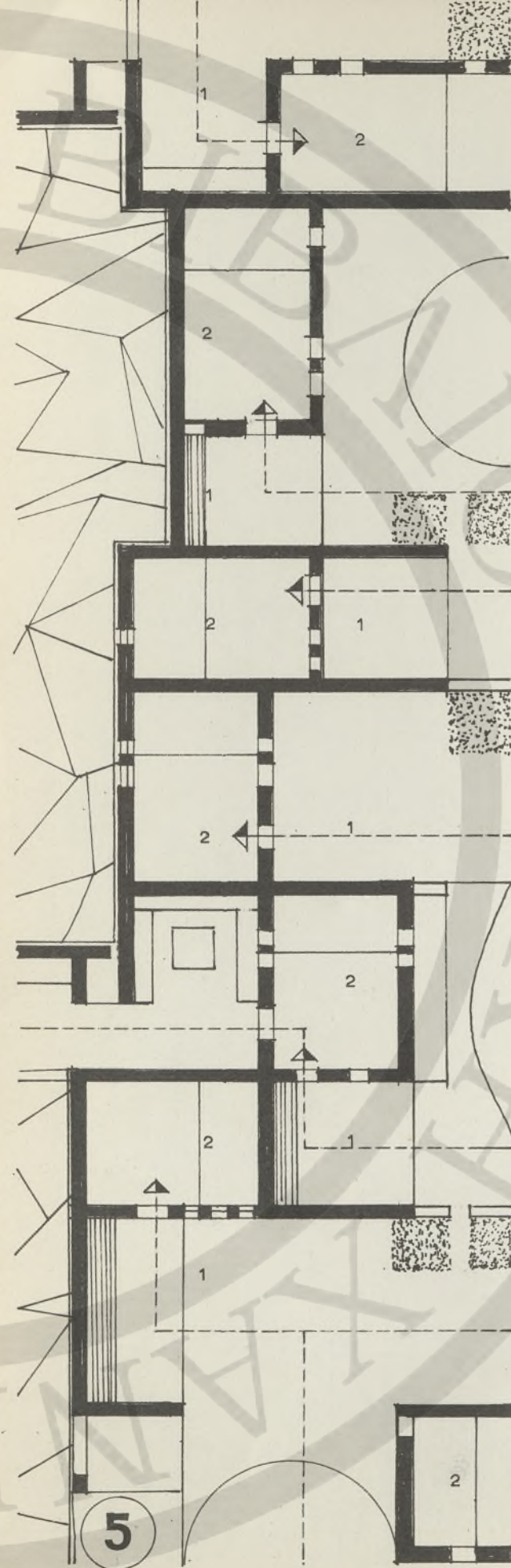
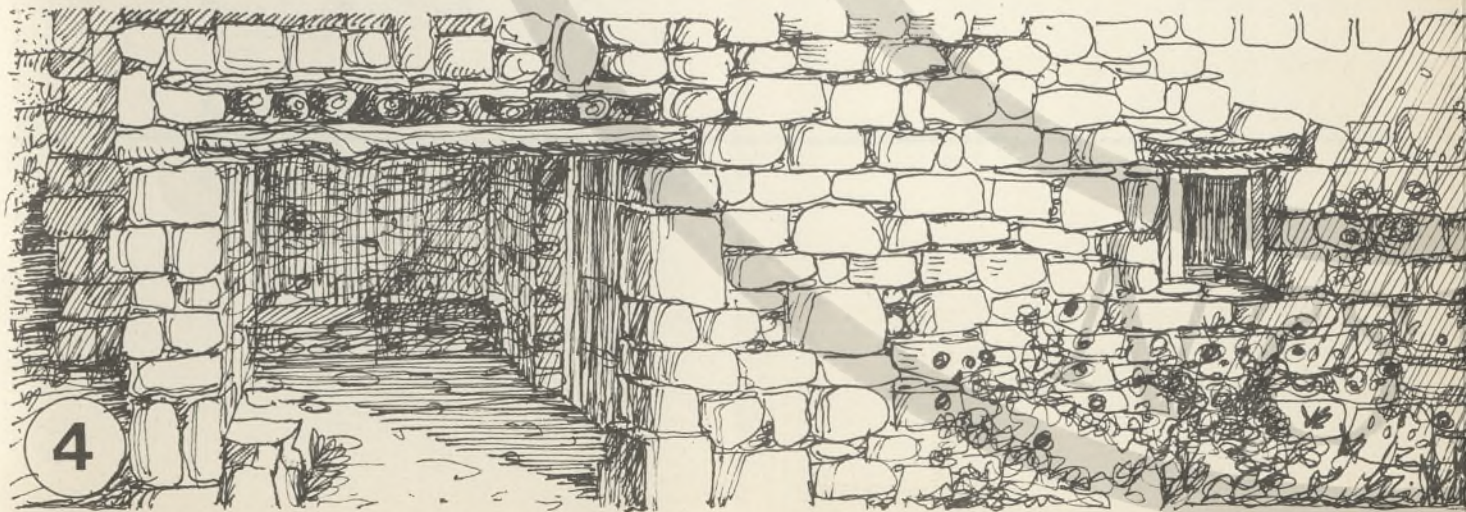
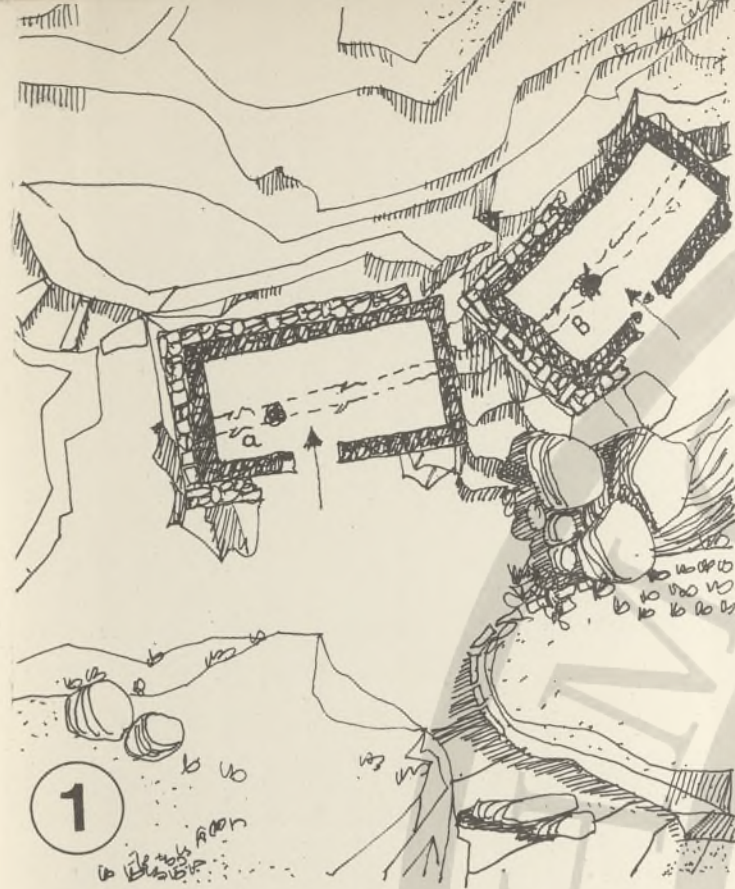
ΟΜΑΛΟΣ

Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ.11 - Γ.11 -011

ΟΜΑΛΟΣ : ΚΑΤΟΙΚΙΑ - ΠΥΡΗΝ

Ο Μ Α Λ Ο Σ

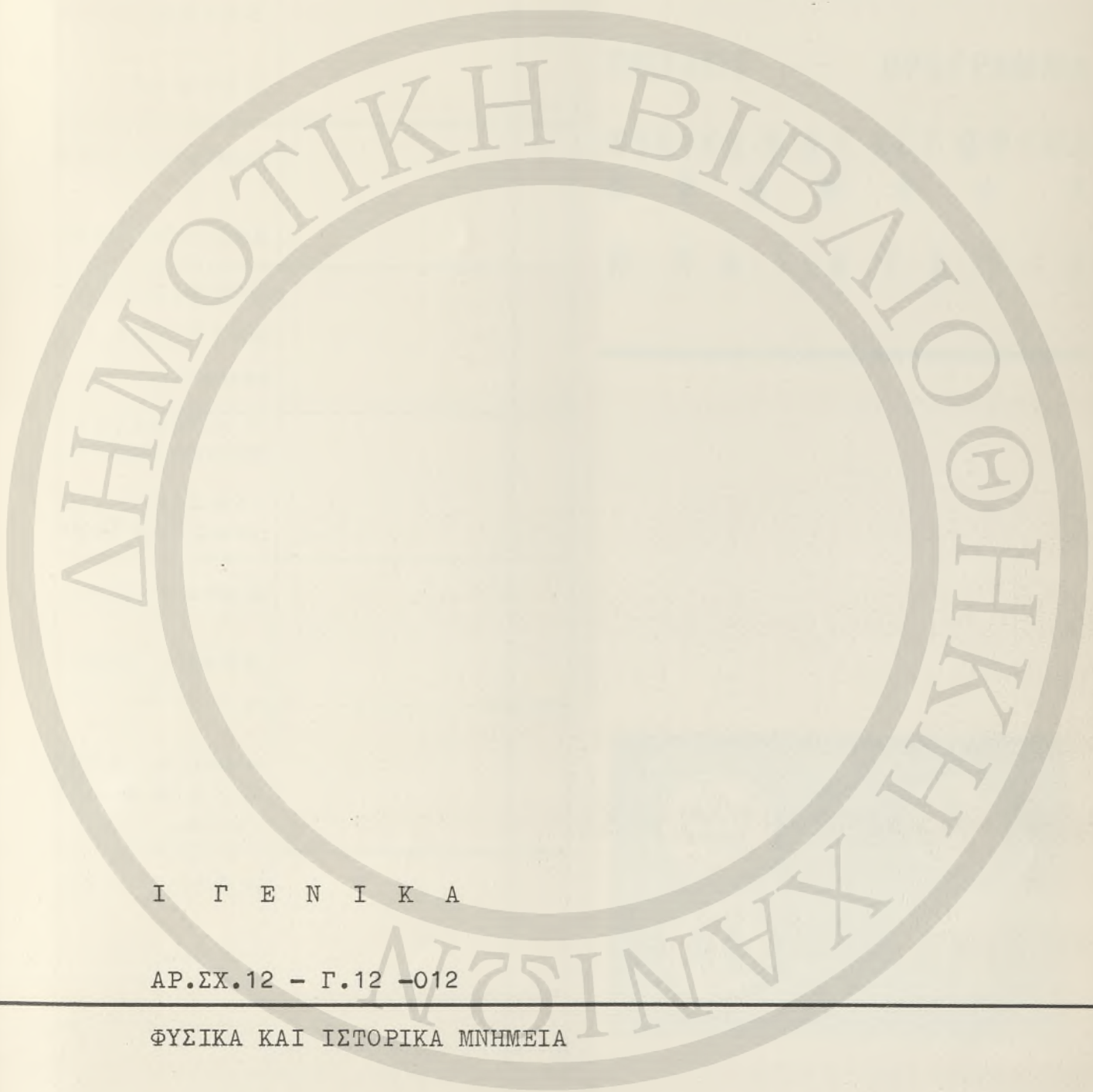
- 1 ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓ. ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΑ
α-ΚΑΖΟΛΑΚΗ β-ΦΕΡΑΡΟΛΗ
- 2 ΠΟΡΤΑ ΕΙΣΟΔΟΥ
- 3 ΟΜΑΔΑ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ
- 4 ΑΝΘΥΛΛΙΟ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ
- 5 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΣΥΝΔΕΣΕΩΣ

Υ Π Ο Μ Ν Η Μ Α Σ Χ. 5

- 1 ΞΟΣΤΕΓΟ (ΟΞΙΩΣΤΗΣ)
- 2 ΔΩΜΑΤΙΟ

ΚΛΙΜΑΞ 1:200
0 1 2 3 4 5 10 ΜΕΤΡΑ

Ι Γ Ε Ν Ι Κ Α

ΑΡ.ΣΧ.12 - Γ.12 -012

ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ	ΧΩΡΙΑ	ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ	ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ	ΣΠΗΛΑΙΑ	ΦΑΡΑΓΓΙΑ	ΑΚΤΕΣ	ΟΙΚΙΣΜΟΙ	ΔΙΑΦΟΡΑ
1	ΑΓ. ΡΟΥΜΕΛΗΣ	ΑΓΙΑ ΡΟΥΜΕΛΗ ΣΑΜΑΡΙΑ	ΠΟΛΙΣ ΤΑΡΡΑ ΤΑΦΟΙ ΝΑΟΣ ΑΡΤΕΜΙΔΟΣ ΝΑΟΣ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ ΠΟΛΙΣ ΚΑΙΝΟ ΜΑΝΤΕΙΟΝ ΑΠΟΛΩΝΟΣ	ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΟΥΛΕΣ ΟΣΙΑ ΜΑΡΙΑ 1379	ΑΓΙΑΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ ΠΟΛΛΑ ΕΙΣ ΤΟ ΦΑΡΑΓ ΓΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΚΤΗ	ΣΑΜΑΡΙΑ Σ ΤΡΥΠΗΤΗΣ ΚΛΑΔΟΥ	ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ	
2	ΑΓ. ΙΩΑΝΝΟΥ	ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΡΑΔΑΙΝΑ	ΤΕΙΧΗ—ΚΤΙΣΜΑΤΑ ΑΡΑΔΗΝ ΟΧΩΡΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	ΑΠΟΣΤΟΛ. ΠΑΥΛΟΣ ΑΡΧΙΣΤ.Ρ. ΜΙΧΑΗΛ 3 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ	ΦΡΟΥΡΙΑ	ΣΠ. ΔΡΑΚΟΛΑΚΟΙ ΠΑΤΕΡΟΤΡΥΠΕΣ ΚΟΡΜΟΚΟΠΟΣ	ΕΛΙΓΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΡΑΔΕΝΑΣ	ΜΟΥΡΑΚΙΑ ΤΡΑΠΕΖΙΑ ΔΙΑΛΕΣΚΑΡΕ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
3	ΑΝΩΠΟΛΕΩΣ	ΑΝΩΠΟΛΙΣ ΛΟΥΤΡΟ ΛΙΒΑΝΙΑΝΑ	ΤΕΙΧΗ ΠΟΛΙΣ ΠΟΛΙΣ ΦΟΙΝΙΣ	10 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΑΓ. ΓΕΩΡΓ. ΚΑΜΠΟΥ ΜΕΤΑΜΟΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ 2 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ	ΕΡΕΙΠΙΑ ΚΟΥΛΕΣ	ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΚΤΗ	ΛΟΥΤΡΟΥ ΛΙΚΟΥ ΦΟΙΝΙΚΑ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ	
4	ΧΩΡ. ΣΦΑΚΙΩΝ	ΧΩΡΑ ΣΦΑΚΙΩΝ ΚΟΜΙΤΑΔΕΣ ΜΟΥΡΙ-ΛΑΚΚΟΙ		20 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΑΓ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΙ ΑΓ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ 1313 ΘΥΜΙΑΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑ	ΚΟΥΛΕΣ ΕΡΕΙΠΙΑ	ΔΑΣΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗ ΦΩΝΟΣΥΚΙΑ ΠΟΛΛΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΚΤΗ	ΚΑΛΩΝ ΛΑΚΚΩΝ ΣΦΑΚΙΑΝΟ ΚΑΒΙΤΟ ΛΑΓΚΟ ΠΑΠΑ ΤΟ ΛΑΓΚΟ	ΓΛΥΚΑ ΝΕΡΑ ΙΛΙΓΚΑ ΑΜΜΟΥΔΑΙ	ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ Ο ΕΜΠΡΟΣΓΙΑΛΛΟΣ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ
5	ΙΜΠΡΟΥ	ΙΜΠΡΟΣ ΒΡΑΣΚΑΣ				ΑΝΕΞΕΡΕΥΝΗΤΟ ΙΜΠΡΟΥ	ΙΜΠΡΟΥ (ΝΙΜΠΡΟΥ)	ΟΙΚΟΔ. ΚΑΝΟΝ. ΟΙΚΟΔ. ΚΑΝΟΝ.	
6	ΑΣΚΥΦΟΥ	ΑΜΜΟΥΔΑΡΙ ΠΕΤΡΕΣ ΓΩΝΙ						ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΜΝΗΜΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ	
7	ΑΣΦΕΝΔΟΥ	ΒΟΥΒΑΣ ΝΟΜΙΚΙΑΝΑ ΚΟΛΟΚΑΣΙ		ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΓΙΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ			ΚΑΠΝΗΣ ΑΣΦΕΝΔΟΥ	ΟΙΚΟΔ. ΚΑΝΟΝ. ΟΙΚΟΔ. ΚΑΝΟΝ.	
8	ΠΑΤΣΙΑΝΟΥ	ΠΑΤΣΙΑΝΟΣ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ					ΚΑΛΛΗΚΡΑΤΙΑΝΟ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ	
9	ΣΚΑΛΩΤΗΣ	ΣΚΑΛΩΤΗΣ ΑΡΓΟΥΛΕΣ ΚΑΨΟΔΑΣΟΣ	ΠΟΛΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΙΑΣ ΣΠΗΛΑΙΟΝ ΛΑΤΡΕΙΑΣ ΕΙΣ ΑΓΙΑΣΜΑΤΣΙ	ΑΓΙΟΣ ΓΙΑΝΝΗΣ ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΑΣ ΑΓ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ	ΦΡΑΓΚΟΚΑΣΤΕΛΛΟ 1371		ΦΡΑΓΚΟΚΑΣΤΕΛΛΟΥ ΚΑΛΗΚΡΑΤΙΑΝΟ	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ Η ΠΕΡΙΟΧ.ΦΡΑΓΚΟΚΑΣΤΕΛ.	

ΠΡΟΤΑΣΙΣ — ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΦΥΣΙΚΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ
ΜΝΗΜΕΙΑ

Α! ΚΑΤΑΤΑΞΙΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Β Ι Β Λ Ι Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α Σ

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Σ Σ Φ Α Κ Ι Ω Ν

ΧΑΝΙΩΝ

- Ἄνωνύμου : "Σταδιασμός" ἦτοι Περίπλους τῆς
Μεγάλης θαλάσσης. Παραγρ. 327-331.
- Βυζαντίου Στεφ. : λ. Ἄραδὴν - Τάρρα - Φοινικοῦς.
- Διδώρος Σικ. : V 76 7.
- Θεοφράστου : Ἱστορ. Φυτ. II 2 2.
- Ἱεροκλέους : Συνέκδημος, 14.
- Παυσανίας : II 30 3 καὶ X 16 5.
- Πλινίου : Φυσ. Ἱστ. IV 12 61.
- Πράξεις Ἀποστόλων : C. 27 12.
- Πτολεμαῖος : III 16 3.
- Notitiae : 8 320, 9 139.

- Bowman J. : Crete, 1962.
- Buondelmonti : Descriptio Candiae, XVe siècle.
- Δέφνερ Μ. : 'Οδοιπορικά έντυπώσεις από την δυτικήν Κρήτην, 1918.
- Faure P. : La Crète aux cent villes, Κρητ.Χρ. XIII, 1959, 171.
- Fielding X. : The Stronghold, 1953
- Hoeck K. : Kreta, 3 vol., 1823 - 1829.
- Kirsten E. : Siedlungsgeschichtliche Forschungen auf West-Kreta, in Fr.Matz: Forschungen auf Kreta 1942, 1951.
- Löher Fr. : Kretische Gestade, s.d.
- Μακριδάκης 'Α. : Σαμαριά, τό βασίλειον τοῦ ἀγριμιού της Κρήτης, 1961.
- : The Mediterranean Pilot, vol. IV.
- Pashley R. : Travels in Crete II, 1837.
- Sieber Fr.W. : Harbarium Florae Creticae, 1820.
- " : Reise nach der Insel Kreta im Jahre 1827. Πρβλ. 'Επ. 'Ετ.Κρητ.Σπ. II, 1939.
- Spratt T.A.B. : Travels and Researches in Crete II, 1865.
- Thenon L. : Fragments d'une dscription de l'île de Crète, Revue Archéologique XIV, 1866, 396.
- Trevor - Battye : Camping in Crete, 1913.
- Εανθουδίδου Στ. : Ποιμενικά της Κρήτης, Λεξικογραφικόν 'Αρχαῖον 1920, 273.
- " " : 'Επαρχίαι καί πόλεις της Κρήτης, 'Επετ. 'Εταιρ.Βυζ.Σπουδῶν III.

- Λαούρδα Β. : Τό τραγοῦδι τοῦ Δασκαλογιάννη, 1947.
- " " : Ἡ Ἐπανάσταση τῶν Σφακιανῶν καί ὁ Δασκαλογιάννης, Κρητικά Χρονικά I, 1947, 275.
- Μαμαλάκης Ἰ.Π. : Ὁ SAMUEL HOWE καί ἡ Κρητική Ἐπανάσταση τοῦ 1866, Κρητικά Χρονικά III, 1949, 506.
- Mango C. : Quelques remarques sur la chanson de Daskaloyannis, Κρητ.Χρ.VIII, 1954, 44, 227
- Matton R. : La Crète au cours des siècles, 1957.
- Ξανθουδίδη Στ. : Ἡ Ἐνετοκρατία ἐν Κρήτῃ καί οἱ κατά τῶν Ἐνετῶν ἀγῶνες τῶν Κρητῶν, 1939.
- Παπαγρηγοράκη Ἰδομ. : Τά κρητικά ριζίτικα τραγοῦδια Β', 1956.
- Παπαδοπετράκη Γ. : Ἱστορία τῶν Σφακίων, 1888.
- Παρλαμᾶ Μ.Γ. : Ἀνέκδοτα ἔγγραφα ἐκ Σφακίων, Κρητ. Χρ. VII, 1953, 235.
- Σπανάκης Σ.Γ. : Δύο ἀναφορές τῶν Σφακιανῶν πρὸς Βενετούς Προβλέπτες /1593-1594/, Κρητ.Χρ. I, 1947, 431.
- " " " : Μνημεῖα τῆς Κρητικῆς Ἱστορίας, τομ.3, 1940-1953.
- Σταυρινίδου Ν. : Συμβολή εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν Σφακίων /1645-1770/, Κρητ.Χρ. IX, 1955, 213.
- Van Effenterre H. : La Crète et le Monde grec de Platon à Polybe, 1948.

- Colini A.M. : Esplorazione dell'isola di Gaudos, Boll. d'Arte V, 1925/26, 423.
- Faure P. : La grotte de Léra (Kydonia) et la Nympe Akakallis, Κρητ.Χρ. XV-XVI, 1961/62, A 195.
- " : Nouvelles recherches sur trois sortes de sanctuaires crétois, Bull. Corr. Hell. 91, 1967, 135. Κρητ.Χρ. 1963, 412.
- Guarducci M. : Inscriptiones Creticae I - III, 1935-40.
- Hawes C.H. : Some Dorian Descendants ?, Annual Brit. School Athens XVI, 1909/10, 258.
- Le Rider G. : Monnaies crétoises du Ve au Ier s. av. J.C. 1966.
- Pendlebury J.D.S. : The Archaeology of Crete, 1939.
- Svoronos J.N. : Numismatique de la Crète ancienne, 1890.
- Weinberg Gl.D. : Excavations at Tarrha, Hesperia XXIX, 1960-90. Πρβλ. Κρητ.Χρ. XIII, 1959, 384.

- Cornelius F. : Creta Sacra I, 1755.
- Δρακάκης Μιχ. : 'Αγ. Γεώργιος Κομητάδων, Κρητική
'Εστία, τ.65, Χανιά 1956, 7-9.
- Gerola G. : Monumenti Veneti nell'isola di Creta,
1905.
- " : Elenco topografico delle chiese affre-
scate di Creta, Atti Re.Ist.Ven.Sc.L.A.
CXIV, 1935, n.218.
- Καλοκύρη Κ.Δ. : 'Ιωάννης Παγωμένος, ό βυζαντινός
ζωγράφος τοῦ 14ου αἰῶνος, Κρητικά
Χρονικά XV-XVI, 1961/62, 347.
- Λασσιθιωτάκη Κ. : Τά σφακιανά σπίτια, 1959.
- " " : Συμπλήρωμα εἰς τά σφακιανά σπίτια,
Κρητικά Χρονικά XII, 1958, 435.
- " " : Κυριαρχοῦντες τύποι χριστιανικῶν
ναῶν ἀπό τόν 12^ο αἰῶνα καί ἐντεῦθεν
στήν δυτική Κρήτη, Κρητικά Χρονικά
XV-XVI, 1961/62, Β 175.

- Allbaugh L.G. : Crete. A Case Study of an Underdeveloped Area, 1953.
- Basil Fr. Inc. : Κρήτη. Μελέτη τουριστικής ανάπτυξεως, τομ.4, 1964.
- Burgel G. : Pobia. Etude géographique d'un village crétois, 1965.
- Ε.Μ.Π.Α : Περιφερειακός Προγραμματισμός Νήσου Κρήτης, Πρώτη προσέγγισης, 1965.
- Ε.Σ.Υ.Ε. : 'Αποτελέσματα της απογραφής πληθυσμοῦ-κατοικιῶν, 19/3/1961, Κρήτη Νομός Χανίων, ΙΙ 10, 1964.
- " : 'Αποτελέσματα της απογραφής γεωργίας - κτηνοτροφίας, 19/3/1961, Ι 10, 1964.
- " : Στατιστική της 'Εκπαιδεύσεως, Μέσης καὶ Στοιχειώδους, Ι 23 καὶ 26, 1966.
- Κ.Ε.Π.Ε. : Σχέδιον Προγράμματος οίκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς 'Ελλάδος 1966-1970.
- Λόντου 'Α. : 'Επιτεύξεις, προγραμματισμός καὶ πολιτική τῆς 'Υπ. 'Αναπτ.Κινήσεως Θ/Γ ἐν 'Ελλάδι, 1967 /ἀνέκδοτον/.
- Μακρινδάκη 'Α. : Κρήτη καὶ χειμερινός τουρισμός, "Περιηγητική", Μαρτ.1961.
- Σέττα Ν.Χ. : 'Αγροτική ἀνάπτυξις τῆς Κρήτης, " Ἀρχεῖον Οἴκων.Κοινων. 'Επιστημῶν" 'Ιαν.-Μαρτ.1963.
- S.O.G.E.P. : Industrialisation de la Crète, 1963.
- Σταυράκης : Στατιστική τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Κρήτης, 1890.
- Υ.Π.Α.Κ. : /Παροχή ἀπάντων τῶν στοιχείων εἰς τὴν κατοχὴν της τῶν ἀφορόντων τὴν ἀνάπτυξιν Κρήτης.

13-2

2.11

6.11

14-1

179

278

238

1/2

Ι. Π Α Ρ Ο Ρ Α Μ Α Τ Α

- 140 πληθυσματικά - πληθυσμιακά Σχ12 ΔΙΑΛΕΣΚΑΡΕ - ΔΙΑΛΕΣΚΑΡΙ
- 312 νά παραμείνη - έπιτευχθή " " ΑΡΑΔΕΝΑΣ - ΑΡΑΔΑΙΝΑΣ
- " βιοεχνίλας - βιοτεχνίλας " " ΕΜΠΡΟΣΓΙΑΛΛΟΣ-ΕΜΠΡΟΣΓΥΑΛΟΣ
- 410 προτείνιμεν - προτείνομεν
- 411 τής περιοχής - ..καί τής 'Ελλάδος
- Σχ7 ΝΤΑΟΥΚΑΚΗΣ - ΝΤΑΟΥΝΤΑΚΗΣ
- 612 κοινοφελής - κοινωφελής
- 720 προτεραιότητα- ..τάς νέας παραθαλασσίας όδούς.
'Η τραχεία ιδιομορφία ...
- Σχ2 ΑΕΩΝΑ - ΑΕΩΝΑ
- " 3 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
- "10 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ - ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ
- " " ΑΜΑΕΩΤΟΣ - ΑΜΑΕΙΤΟΣ
- " " ΠΡΟΤΗΝΟΜΕΝΟΣ - ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΣ
- "11 ΑΝΩΦΥΛΛΙΟ - ΑΝΩΦΛΙΟ
- "12 ΚΑΛΛΗΚΡΑΤΙΑΝΟ- ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΑΝΟ

